

RAKENTAJA

Numero **8**
Perjantai 12.8.2016

MP2 Itella Oyj

8 **Lasipalatsin** alla Helsingissä möyritään tiloja uudelle taidemuseolle.

14 **Laki** suojaa luottamushenkilöä, mutta joskus on tapettava oikeudessa.

18 **Pakolaiset** tulivat betonitehtaalle harjoitteluun ja jäivät sinne.

Työoikeuden WIKIPEDIA

Työ- ja sosiaali oikeuden professori Jaana Paanetoja tuntee työoikeuden kuin omat taskunsa.

Johanna Hellsten

Tutkija, opettaja, kouluttaja. Työtuomioistuimen jäsen, Työoikeudellisen yhdistyksen puheenjohtaja, Työmarkkinalakimiesten yhdistys ry Tylyn palkitsema Cedant arma togae -kunniakirjalla. Listaa voisi vielä jatkaa. Lapin yliopiston työ- ja sosiaali oikeuden professori, oikeustieteiden tohtori **Jaana Paanetoja** tietää, mistä puhumme kun puhumme työoikeudesta.

– Minulle oli jo lukiossa selvää, että lähtisin lukemaan lakia. Koin sen mielenkiintoiseksi. Kun pääsin toisella yrittämisellä sisään oikeustieteelliseen tiedekuntaan, ala tuntui heti omalta. Tutkimto on monipuolinen ja se antaa mahdollisuuksia minin vain, Paanetoja sanoo.

Paanetoja erikoistui työoikeuteen.

– Työoikeutta pidettiin tuolloin prosessioikeuden ohella oikeustieteellisen vaatimpana aiheena. Siinä kiehtoivat myös se, että asiat eivät ole yksinkertaisia; niitä pitää pystyä punnitsemaan kahdesta suunnasta.

Myöhemmin Paanetojaa kiinnosti erityisesti vammaisten työntekoon liittyvä kenttä. Sitä aihetta hän käsitteli väitöskirjassaan. Lisensiaattitutkimuksen hän teki työoikeuden ikuisuuskytymyksestä eli työsuhteen tunnusmerkistöstä.

– Olin ajatellut alun perin, etten edes väittelisi ja vaihdoin aihettakin kesken kaiken. Minulla oli aika vaatava aihe, jonka materiaalikeruuseen meni pitkä aika. Väittelin lopulta tohtoriksi vasta vuonna 2013, Paanetoja kertoo.

Objektiivisuus on olennaista

Paanetoja tuli monelle palkansaajalle tutuksi kritisoituaan useissa medioissa tiukkaan sävyyn hallituksen työelämäuudistuksia.

Paanetoja ei allekirjoita, että hän olisi erityisesti ”palkansaajamyönteinen” näkökulmaltaan, vaikka kritisoikin hallituksen toimia.

– Asioita on tarkasteltava objektiivisesti, aina asia edellä. Hallituksen työelämää koskevat ehdotukset silloin noin vuosi sitten tuntuivat hätköidyiltä. Oliko sitten kyse kokemattomuudesta vai kiireestä, tuli virheellisiä avauksia, Paanetoja sanoo.

Paanetoja arvelee, että jos asiat olisi valmisteltu eri tavalla ja kompromissien kautta, olisi lopputulos voinut olla toisenlainen.

– Hosumista ja osamattomuutta. Lisäksi Suomen Yrittäjien näkemykset yleisistovuudesta olivat mielenkiintoisia.

– Koska työstä on pulaa, on löydettävä uudenlaisia vaihtoehtoja. Yksilö ei pysty yksin sopimaan omista asioistaan työnantajan kanssa tasavertaisena sopimuskumppanina, vaan hän on siinä tilanteessa usein pakotettu sopimaan tietyllä ta-

valla, ainakin jos puhutaan ”duunarista”. Kunniointi työmarkkinajärjestelmää.

Paanetoja ihmetteli, että paikallisen sopimisen edistämisen työryhmässäkin Suomen Yrittäjät eivät suostuneet minkäänlaisiin kompromisseihin.

– Siinä olisi voitu korjata monia asioita muuten. Onneksi nyt tilanne on kuitenkin rauhoittunut. Tosin se aika oli otollista työoikeudelle, aiheet pääsivät esiin.

Paanetoja ei edelleenkään usko, että työntekijöiden etuja leikkaamalla saataisiin Suomen kilpailukykyä nousuun.

– Työttömyysturvajärjestelmä kyllä kaipaisi uudistamista. En ymmärrä perustulokokeilua ja ansiosidonnaisen päivärahakauden lyhentämistä, sillä ei tukiaikaa lyhentämällä synny töitä. Pikemminkin työttömyyden aikana pitäisi palkita niitä, jotka ovat aktiivisia työhaussa tai menivät esimerkiksi vapaaehtoistyöhön. Ei pakottamalla.

Paanetojan mukaan nykyinen työeläinsäädäntö toimii melko hyvin, vaikka siinä onkin omat ongelmakohtansa. Esimerkiksi osa-aikaisten kohdalla laki ei aina toimi, sillä se on tehty kokoaikaisen työsuhteen ehdoilla.

– Osa-aikatyötä ei ole oikein mietitty, sillä lainsäädäntö pohjaa työsuhteen perustyyppiin.

Työtuomioistuimessa yhteistyö toimii

Paanetoja istuu nyt jo toista kauttaan työtuomioistuimessa.

– Se on hyvin opettavaista. Siinä näkee sekä asianajajien toimintaa että minkälaisia asioita työelämässä nyt tapahtuu. Eteen tulee laidasta laitaan juttuja, joita varten pitää tehdä paljon taustatyötä, hän sanoo.

Mikään juttu työtuomioistuimessa ei ole jäänyt kaiheartamaan mieltä. Paanetojan mukaan tuomareiden välillä on niin hyvä yhteistyö.

– Olen kyllä ollut sellainen, joka puuttuu perusteluteksteihin, mutta muuten olen kyllä ollut ratkaisuihin tyytyväinen.

Paanetojan mukaan työtuomioistuimessa ei näe, että jotkin tietynlaiset riidat olisivat ”trendinä”.

– Eri ammattiliitoilla on erilainen herkkyys viedä juttuja työtuomioistuimeen. Liitolla saattaa olla periaatteena viedä kaikki irtisanomis- ja purkamisjutut sinne. Toisaalta on työehtosopimuksia, joista ei ole kertaakaan riideltä työtuomioistuimessa.

Monia työriitoja menee myös käräjäoikeuteen, ja ne ovat – Paanetojan sanojen mukaan – usein arpanpeliä.

– Käräjäoikeuksilla juttujen skaala on laaja, eikä erikoistumista työeläinsäädäntöön välttämättä ole. Sanon usein opiskelijoillekin, että jutun voi kyllä viedä oikeuteen, mutta ikinä ei voi tietää, mitä sieltä tulee.

Vaikka työntekijällä olisi hyväkin juttu, on sen vieminen oikeuteen on kallista ja raskasta.

– Siinä voi mennä 3–4 vuotta, että saa ratkaisun. Se on yksittäiselle työntekijälle todella rankkaa. On paljon juttuja, joita olisi pitänyt viedä eteenpäin, mutta ihminen ei vain jaksa.

Opettaminen intohimona

Oikeuden istumisen lisäksi opettaminen ja kouluttaminen ovat Paanetojalle intohimon asia.

– Opettaminen on minulle todella tärkeää ja se on päätehtäväni. Olen suorittanut myös ammatillisen opettajan pätevyuden, eli pedagogiset opinnot. Halusin sen oman opettamiseni tueksi.

Paanetojan mukaan on olemassa luontaisesti hyviä opettajia, mutta edes se ei auta ongelmatilanteissa.

– Nuorempana, kun koulutin luottamusmiehiä ja ammattiliittojen työntekijöitä Kiljavalla, oli ryhmässä aina 1–2 ”rettelöitsijää”, jotka kyseenalaistivat kaiken, mitä sanoin. Se oli jännä fiilis ja on aika rasittavaa ja piinaavaa, kun joku alkaa viisastella. Opettajankoulutuksen kautta sain selityksen sille, miksi jotkut käyttäytyvät niin ja opin käsittelemään asiaa, Paanetoja sanoo.

Paanetoja myös kokee, että opetustyö opettaa opettajaakin.

– Joka koulutus- tai opetustilaisuudessa tulee jotain uutta. Luottamusmiehiä kouluttaessa on ollut todella yllättävää, miten monimutkaisten lakiasioiden kanssa he joutuvat olemaan tekemisissä. Itse saan kuulla tilaisuuksissa paljon siitä, miten asioita hoidetaan käytännössä työpaikoilla.

Paanetojaa pidetään melko kriittisenä opettajana. Hän kuitenkin muistuttaa, että kriittisyydestä sinällään ei ole mitään apua, ellei samalla pysty ohjaamaan opiskelijaa oikeaan suuntaan.

– Pelkkä kritiikki voi lamauttaa. Ei voi vain sanoa, että ”ei tämä mene näin”. Pitää pystyä kertomaan, miten asia sitten on.

Kirjoittaminen auttaa ajattelemaan

– Ajattelen, kun kirjoitan. Puhe ei aina ole analyttistä tai loogista. Kirjoittamalla syntyy ajatuksia. Toki prosessoin asioita myös esimerkiksi lenkillä, mutta en tulisi toimeen, ellen kirjoittaisi, Paanetoja kertoo.

Hän on jo kirjoittanut useita kirjoja ja lukemattoman määrän artikkeleita. Silti jotain uutta on koko ajan porisemassa.

– Aina on liikaa kaikenlaista vireillä, Paanetoja sanoo naurahtaen.

Tällä hetkellä tekeillä on kirja, jossa käsitellään osatyökykyisten työskentelyyn liittyviä asioita. Lisäksi painoon on menossa päivitetty versio *Labour Law in Finland* -kirjasta, jota Paanetoja on ollut tekemässä. ■

Jaana Paanetojan viimeaikaisia julkaisuja

Osa-aikatyön juridiikka (yhdessä Heli Tikkasen kanssa), Talentum 2016.

Työlainsäädännön ajantasaisuus, digitaaliset työmarkkinat ja työn tekeminen aikapankin jäsenenä. Edilex-artikkeli 29.2.2016. <https://www.edilex.fi/artikkelit/16240>.

Työoikeuden erityinen osa. Teoksessa Oikeus tänään, osa II. Lapin yliopisto 2016.

Euroopan unionin työntekijäkäsittelen laajeneva tulkinta. Artikkelit: Lakimies 3–4/2015, s. 367–386 ja vastaava englanninkielisenä: The broadening interpretation of "worker" in the European Union. Development on Labour Law from a Comparative Perspective, toim. Izabela Florczak and Zbigniew Góral, s. 25–42. University of Łódź. Puola 2015.

European Work Councils Finland, yhdessä Helena Lamposen kanssa. Kluwer 2015.

Uuteen työtaturma- ja ammattitautilakiin liittyviä näkökohtia. Artikkelit: Oikeus 2015:3, s. 338–351.

Työoikeuden pääkohtia. Teoksessa Oikeus tänään, osa II. Lapin yliopisto 2015.

Sosiaalista kuntoutusta heikossa työmarkkina-
asemassa oleville? Edilex-uutiset 23.2.2015.
<http://www.edilex.fi/uutiset/43403>.

Työtä nolla tuntia? Edilex-uutiset 10.3.2015.
<http://www.edilex.fi/uutiset/43553?allWords=ty%C3%B6t%C3%A4+nolla+tuntia&offset=1&perpage=20&sort=relevance&searchSrc=1&advancedSearchKey=637907>.

Sipilän hallituksen ohjelmaan kirjatuihin työla-
keihin kohdistuvista muutoksista. Edilex-uuti-
set, Vierashuone 2.6.2015. <http://www.edilex.fi/uutiset/44564>.

Paikallisen sopimisen tulevaisuus ja eräitä
muuta kysymyksiä. Edilex-uutiset, Vierashuone
22.9.2015. <http://www.edilex.fi/uutiset/45586>.

Pakolla lakeja? Edilex-uutiset, Vierashuone
13.11.2015, <http://www.edilex.fi/uutiset/46332>.

Tulossa 2016:

Osatyökykyisen työntekijän työsuhteen liitty-
vät käytännön kysymykset, yhdessä Tarja Krö-
gerin ja Pirjo Östmanin kanssa. Kauppakama-
rin kustannus.

Labour Law in Finland. Kluwer.

Lakiosaaminen on osa liiton kovaa ydintä

MITÄ EROA on kaljakorilla ja lakimiehellä? – Lakimies kusettaa enemmän. Siinä kiteytetysti ammatillinen stereotypia. Silti toivon, että jos jonakin päivänä itse joutuisin ongelmiin työnantajani kanssa, juttuani hoitaisi se ammattiliiton kaikkein inhottavin, monessa liemessä keitetty juristi.

Tässä elokuun Rakentajassa kerrotaan kolmesta oikeuteen menneestä jutusta, joissa luottamusmies on joutunut tulilinjalle. Jutut voitteiin. Minäkin pääsin seuraamaan yhtä tällaista tapausta Espoon käräjäoikeuteen. Oikeudenkäynti ei ole helppo tilanne työntekijälle, joka yrittää pitää huolta oikeuksistaan. Jos oikeudenkäynnistä ei ole kokemusta, tilanne voi tuntua todella ahdistavalta. Siellä saatetaan ruotia ihmisen työsuori-

tusta, luonnetta ja toimintaa tavalla, joka ei tuntuisi kenestäkään miellyttävältä. Hyvä lakimies luo turvallisuudentunnetta.

Oikeusapu onkin todella merkittävä, rahanarvoinen etu liittoon kuulumisessa. Sitä ei ehkä tule ajatelleeksi silloin, kun kaikki sujuu lakipykälien mukaan, mutta jos ongelmia tulee, se on korvaamaton palvelu. Niin sanottu Loimaan kassa (YTK) mainostaa, että pienellä lisämaksulla sieltäkin saa oikeusapua. Totuus on kuitenkin se, että sillä palvelulla ei kateta useammankin vuoden kestävä oikeusprosessin kustannuksia.

Rakennusliitolla on oma lakiosastonsa, jonka työntekijät ajavat juttuja oikeudessa. Moni ammattiliitto on ulkoistanut oikeusavun lakitoimis-

toihin. Siinä ei sinällään ole mitään pahaa, mutta menetetäänkö siinä varma paikka kerryttää osaamista? Jokaisesta sovinnosta ja oikeusjutusta kasaantuu tietoa talon sisälle. Sellaista tietoa, jota on hyvä hyödyntää seuraavissa jutuissa. Samaan aikaan syntyy myös ymmärrystä siitä, mitä työelämässä juuri nyt tapahtuu.

Hyvä lakimies osaa myös sopia silloin, kun se on järkevää. Ja koska liiton lakimies on kuukausipalkkainen työntekijä, jolle oikeusprosessin pitkäminen ja turha riitely eivät tuo lisää palkkiota, voi tuntea kohtuullista varmuutta siitä, että sitten kun tapellaan, siihen on syytä. ■

Lagkunskap är förbundets hårda kärna

VILKEN ÄR skillnaden mellan en korg öl och en jurist? – Juristen strilar mer. En kortfattad yrkesstereotypi. Ändå hoppas jag att mitt ärende, om jag en dag själv får problem med min arbetsgivare, sköts av fackförbundets mest obehagliga jurist, som fått ta emot många törnar.

I detta augustinumner av Rakentaja berättar vi om tre fall som gått till rätten och där förtroendemannen har hamnat i skottlinjen. Förbundet vann fallen. Jag fick följa med ett sådant fall i tingsrätten i Esbo. En rättegång är ingen lätt situation för en arbetstagarare, som försöker slå vakt om sina rättigheter. Om man inte har erfarenhet av rättegångar, kan situationen kännas verkligt frustrer-

rande. Där kan man bena ut en mänsklig arbetsprestation, karaktär och verksamhet på ett sätt som inte känns trevligt för någon. En bra jurist skapar en känsla av trygghet.

Rättshjälpen är verkligen en betydelsefull förmån värd pengar för den som hör till förbundet. Man kommer kanske inte att tänka på det då allt går enligt lagparagraferna, men om det uppstår problem, är det en oersättlig tjänst. Den så kallade Loimaa-kassan (YTK) gör reklam för att de också ger rättshjälp mot en liten tilläggsavgift. Sanningen är dock att den tjänsten inte täcker kostnaderna för en rättsprocess som kan ta flera år.

Byggnads har en egen juridisk avdelning, vars

arbetstagarare driver ärenden i rätten. Många fackförbund har utlokaliserat rättshjälpen till juridiska byråer. Inget ont i det, men förlorar man där en säker plats att samla erfarenhet? Varje medling och varje rättsfall genererar information inom huset. Sådant information, kunskap, som man kan dra nytta av i följande fall. Samtidigt uppstår också förståelse för vad som just nu sker i arbetslivet.

En bra jurist kan också avtala, då det är vetligt. Och eftersom förbundets jurist är månadsavlönad arbetstagarare, som inte får mer provision om hen förlänger rättsprocessen och strider för stridens skull, kan man känna sig skäligen säker på att då man strider, så finns det skäl att göra det. ■

Kannen kuva: Maija Ulmanen

Kyösti Suokas
Varapuheenjohtaja

Etelä-Korea rakentaa olympialaisia ay-johtajia vangitsemalla

Rakennus- ja puuliittojen maailmanjärjestö BWI kampanjoi suuria urheilutapahtumia rakentavien työlläisten oikeuksien puolesta. Vuoden 2018 talviolympialaiset pidetään Etelä-Korean Pyeongchangissa ja BWI:n kampanjatyöryhmä pohti ennen juhannusta Soulessa keinoja auttaa etelä-korealaisia rakentajia.

Etelä-Korea on teollisuusvaltio. Maahan voi matkustaa vapaasti ja ihmiset ovat ystävällisiä ja hyväntuulisia. Kyseessä ei ole Pohjois-Korea, henkilöpalvontaan nojaava kauhukabinettiä muistuttava diktaattori. Ei myöskään keskiaikaista hirmuhallintoa ylläpitävä Qatar, jossa vuoden 2018 jalkapallon MM-kisojen alttarille uhrataan tuhansien rakentajien henki.

Etelä-Korean hallitus uskoo parantavansa yritysten kilpailukykyä työntekijöiden etuja ja oikeuksia leikkaamalla. Tämän myötä vastustajaksi muodostuu ammattiyhdistysliike, joka ei sovinnolla anna periksi työehtojen heikennyksille. Ei uutta auringon alla. Suomen hallitus noudattaa samaa talouspolitiikkaa.

Mutta raivo, jolla Etelä-Korean hallitus käy ammattiyhdistysliikkeen kimppuun, on jotakin täysin käsittämätöntä. Suomen kolmen ässän ja nyttemmin SOS-hallituksen metkut ovat korean touhuihin verrattuna puuhastelua.

Koin yhden ay-urani surullisimmista hetkistä, kun sain kunnian vieraila soutilaisessa vankilassa tapaamassa Etelä-Korean ammattiliittojen keskusjärjestön KCTU:n presidenttiä **Han Sang-gyuta**. Mies oli van-

gittuna ja odotti oikeudenkäyntiä, jossa syyttäjät vaati kahdeksaa vuotta vankeutta. (Vähän myöhemmin annetussa tuomiossa kakun pituudeksi leivottiin viisi vuotta).

Soulin vankiloihin oli suljettu myös muita ay-aktiiveja mitä uskomattomimmilla perusteilla. Muun muassa joukko nosturikuskeja oli saanut kolmen vuoden vankilatuomiot työnantajan kiristämistä. Lakolla ryyditetystä vaatimuksesta noudattaa työehtosopimusta.

Etelä-Korean demokratia ei ole vanhaa perua enkä tunne sen toimivuutta. Ihmetellä silti täytyy, miksi ammattiyhdistysliikettä pitää hakata kuin vierasta sikaa. Paikallisen rakennusliiton väki on ihan täysipäistä huumorintajuista porukkaa, jonka kanssa pystyy neuvottelemaan. Olosuhteiden äärimmäisestä kärjistämisestä ei voi olla hyötyä kenellekään. Otteet vain kovenevat puolin ja toisin.

Vetoan olympiakisoihin valmistautuvan Etelä-Korean hallitukseen. Älkää tahratko tulevia kisojanne ja vapauttakaa Han Sang-gyu. Syytökset miestä kohtaan ovat absurdit. Ammattiyhdistystoimintaan kuuluvat mielenosoitukset ja kansalaisvastarinta ja niistä aiheutuu taloudellisia menetyksiä. Mutta tämä on myös Etelä-Koreaa sitovien kansainvälisten sopimusten hyväksymää toimintaa. Väkivallattomia mielenosoituksia organisoineen ay-johtajan paneminen vankilaan ei kuulu demokraattiseen yhteiskuntaan. ■

YIT

Check!
Think!

Suojakypäri leukahihnalla EN 397
Skyddshjälm med hakrem
Protective helmet with chinstrap
Kaitsekiiver koos lõug rihma
Защитный шлем с антарктических
Kask z paskiem na podbródek

Kuulosuojain EN 352
Hörselskydd
Hearing protectors
Kuulmiskaitsed
Противошумные наушники
Ochroniacze na uszy

Kuvallinen henkilötunniste
ID kort
ID card
Identiteet kaart
удостоверение личности
Tożsamość karta

Silmäsuojain EN 166
Skyddsglasögon
Goggles/ visor
Kaitseprillid/ visir
Защитные очки/ Защитная маска
Gogle/ostona oczu

Suoja-asu EN ISO 20471
Skyddsdräkt
Protective clothing
Kaitse riie
Защитная одежда
Ubranie robocze

Suojakäsineet EN 388
Skyddshandskar
Safety gloves
Kaitse sõrmik
Защитные перчатки
Rękawica ochronne

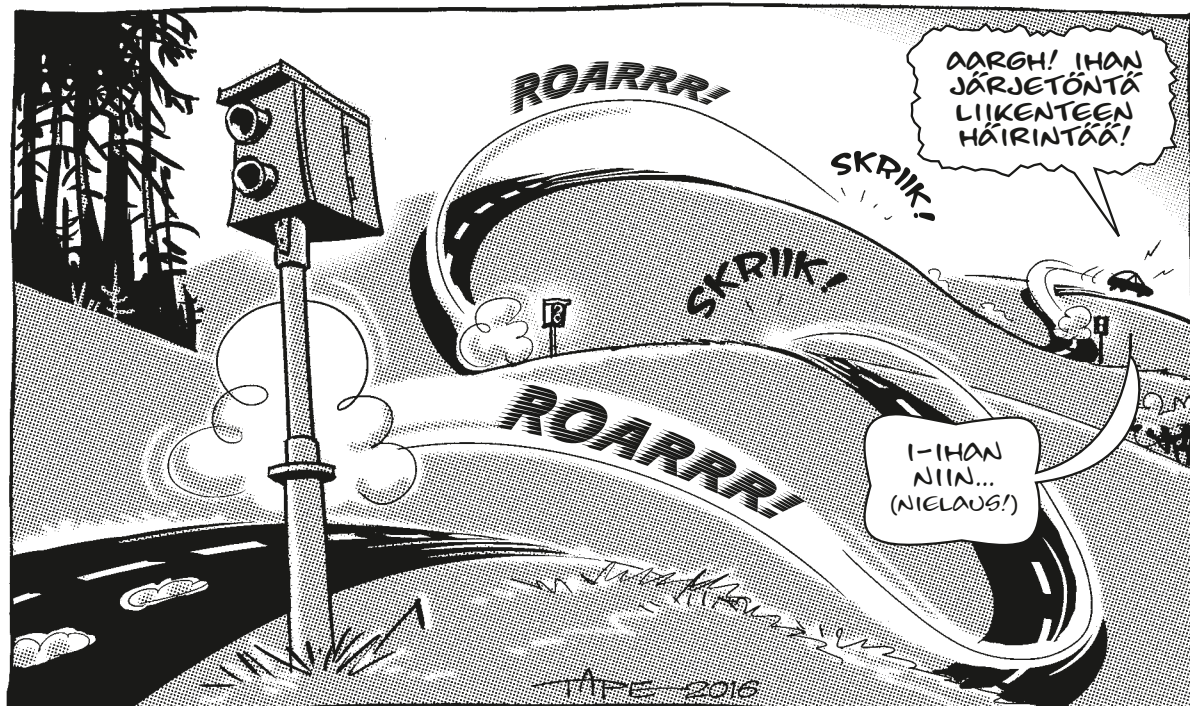
Turvajalkineet EN ISO 20345
Skyddsskor
Safety footwear
Kaitse jalats
Защитная обувь
Buty ochronne

yit.fi

Kuukauden rakennuskuva

Kuvaaja: Johanna Hellsten
Aika: Heinäkuu 2016
Paikka: Vantaa, Suomi

Mitä? Tällaiset kyltit alkavat olla yleinen näky kotimaamme työmailla. Ne muistuttavat hyvin siitä, mitä kaikkea rakentajan turvallisuuteen liittyy. Saisivat ilmestyä myös pienemmille mestoille.

RAKENTAJA

Julkaisija
Rakennusliitto ry

vt. päätoimittaja
Johanna Hellsten

13.8.2016 päätoimittaja
Jukka Nissinen

toimittaja/toimitussihteeri
Maija Ulmanen
Heikki Korhonen

taitto
Aste Helsinki Oy

tiedottaja
Eeva Pulkkinen

toimituksen sihteeri
Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
Siltasaarenkatu 4, Helsinki
Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
Puhelin, vaihde 020 774 003
Fax 020 774 3061
Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
Helsingin Editele Oy/Jyväskylä
Tuomo Kuusiniemi
Puhelin 045 136 0005
Sähköposti:
tuomo.kuusiniemi@editele.fi

Tilauhinta
12 kk 30 €

Painopaikka
Sanomapaino, Sanomala Oy
Helsinki 2016

ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 16.9.2016

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään perjantaina 2.9.2016.

2016

Numero	Aineisto-päivä	Ilmestyy
9	2.9.	16.9.
10	30.9.	14.10.
11	28.10.	11.11.
12	2.12.	16.12.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä.

Toimitusosoite:
Rakentaja-lehti
PL 307, 00531 Helsinki
ilmoitukset@rakennusliitto.fi
Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

Ilmoituksia ei oteta vastaan puhelimitse!

Koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle pätevyudet ja valmiudet tehdä asbestipurkutöitä sekä työllistyä alan yrityksiin.

Asbestityönkoulutus

Neljäpäiväiset yrityskoulutukset, 9.–12.8., 11.–14.10., ja 8.–11.11.

Työvoimakoulutuksena 5.9. alkaen, kesto 2,5 kk, haku päättyy 22.8.

Asbestipurkutyötä saavat tehdä vain siihen pätevät työntekijät.

Pätevyysvaatimuksena on Talonrakennusalan ammattitutkinon osan Asbestityöt suorittaminen hyväksytysti.

Asbestipurkutyökurssi toteutetaan päiväkoulutuksena, joka sisältää teoriaopetusta ja käytännön harjoittelua ryhmätyönä.

Työvoimakoulutukseen haetaan TE-palvelujen sivuilta löytyvällä sähköisellä lomakkeella. Koulutusnumero: 667013.

Lisätiedot:

Koulutuspäällikkö Marko Uusitalo
puh 044 7906 330
marko.uusitalo@takk.fi

Tampereen Aikuiskoulutuskeskus
www.takk.fi

Kouluttaudu rakennusalan ammattilaiseksi!

RAKENNUSTUOTANNON AMMATTITUTKINTO

Rakennustyömaan työnjohto-koulutukset

Helsingissä 13.9.2016 – 30.9.2017

Jyväskylässä 14.9.2016 – 30.9.2016

Seinäjoella 15.9.2016 – 30.9.2017

Koulutus on tarkoitettu rakennusalan työtehtävissä etumiehenä tai työnjohtajana työskenteleville henkilöille, jotka haluavat kehittää esimies- ja ammatillista osaamistaan ja suorittaa rakennusalan työnjohtajan ammattitutkinon.

Opinnot mahdollista suorittaa työn ohessa n. 2 pvä/kk (yht. 20 lähipäivää).

TALONRAKENNUSALAN AMMATTITUTKINTO

13.9.2016 – 15.6.2018, Seinäjoki

Lähiopetusta on noin 1–3 pv/kk. Mikäli aiempaa osaamista on riittävästi, on mahdollista osallistua pelkkiin tutkintosuorituksiin.

TALONRAKENNUSALAN AMMATTITUTKINTO

Tulisijamuurari 14.9.2016 – 31.5.2017, Seinäjoki

Koulutusta on kerran viikossa klo 17.00 – 20.15 ja 1–2 kertaa kuussa lauantaisin klo 8.15 – 15.00.

Lisätietoja koulutuksista ja hakeutuminen osoitteessa:
www.seduaiikuiskoulutus.fi

seduaiikuiskoulutus

MATKA HYVÄÄN KUNTOON -KIERTUE 2016

TULE TESTAAMAAN KUNTOSI HELPOSTI JA HIKOILEMATTI ARKIVAATTEISSA

- Kehon kuntoindeksi -testit rekassa
- Testien kesto vain 20 minuuttia
- Vinkit kunnon kohentamiseen ja fiksuun syömiseen
- Maksuton tapahtuma työyhteisöille ja kaikille työikäisille

Matka hyvään kuntoon

ELOKUU

Ma 22.8. Kemi S
Ti 23.8. Rovaniemi
Ke 24.8. Oulu
To 25.8. Oulu
Pe 26.8. Kajaani
Ma 29.8. Helsinki S
Ti 30.8. Vantaa
Ke 31.8. Helsinki

S-tunnuksella merkityt tapahtumat ovat SuomiMies seikkailee -tapahtumia, jolloin rekka on varattu ensisijaisesti miehille.

K K I

Tapahtumat järjestää Kunnossa kaiken ikää -ohjelma yhteistyökumppaneineen.

SYYSKUU

To 1.9. Vantaa
Pe 2.9. Espoo
Ma 5.9. Outokumpu
Ti 6.9. Joensuu
Ke 7.9. Joensuu
To 8.9. Joensuu
Pe 9.9. Joensuu S
Ma 12.9. Savonlinna
Ti 13.9. Mikkeli
Ke 14.9. Mikkeli
To 15.9. Mikkeli
Pe 16.9. Pieksämäki S
Ma 19.9. Hollola S
Ti 20.9. Lahti
Ke 21.9. Lahti
To 22.9. Lahti
Pe 23.9. Heinola
Ma 26.9. Nivala S
Ti 27.9. Kokkola
Ke 28.9. Ylivieska
To 29.9. Pietarsaari
Pe 30.9. Kannus

LOKAKUU

Ma 3.10. Raisio
Ti 4.10. Turku
Ke 5.10. Turku
To 6.10. Turku
Pe 7.10. Uusikaupunki S
Ma 10.10. Pori
Ti 11.10. Pori
Ke 12.10. Pori
To 13.10. Harjavalta
Pe 14.10. Rauma S

Varaa paikka testeihin itsellesi ja työporukallesi matkahyvaankuntoon.fi

Rakennuttajalle velvollisuus selvittää ulkomaisten työntekijöiden palkkoja

Kesäkuun 18. päivä tuli voimaan *Laki työntekijöiden lähettämisestä*. Sillä korvattiin vanha laki lähetetyistä työntekijöistä ja pantiin täytäntöön EU-direktiivin edellyttämät uudet velvoitteet.

Rakennusallalla työskentelevien ulkomaalaisten työntekijöiden palkkojen valvontaan laki tuo merkittävän uudistuksen. Ensimmäistä kertaa myös rakennuttajalla on lakiin perustuva velvollisuus selvittää työntekijöiden palkkoja. Lakia valmistellessa työryhmässä oli mukana Rakennusliiton ja Rakennusteollisuuden edustus ja saimme sorvata lakiin pykälän, jonka uskomme toimivan kohtuullisesti ja joka ei luo enää lisää byrokratiaa.

Uuden lain 15 § kuuluu seuraavasti:

Rakennuttajan ja pääurakoitsijan vastuu rakennusalan työssä Jos lähetetylle työntekijälle ei

ole maksettu 5 §:ssä tarkoitettua vähimmäispalkkaa (työehtosopimuksen mukainen palkka), hän voi ilmoittaa siitä työmaan rakennuttajalle tai pääurakoitsijalle. Ilmoituksen saatuaan rakennuttajan tai pääurakoitsijan on välittömästi pyydyttävä lähettävältä yritykseltä selvitys lähetetyille työntekijöille maksetusta palkasta ja siitä, onko palkka 5 §:n (työehtosopimuksen) mukainen.

Rakennuttajan tai pääurakoitsijan on välittömästi toimitettava selvityspyyntö ja lähettävältä yritykseltä saatu selvitys työntekijälle. Selvityspyyntö ja selvitys on välittömästi työntekijän pyynnöstä toimitettava työsuojeluviranomaiselle. Rakennuttajan tai pääurakoitsijan on säilytettävä selvityspyyntö ja selvitys kaksi vuotta työnteon päättymisestä.

Tilaja ei voi enää väistellä vastuutaan

Tähän saakka ulkomaisista yrityk-

sistä ja ulkomaisesta työvoimasta hyötyvät tilaajat, kuten kaupungit ja rakennuttajayhtiöt, ovat voineet pestä kätensä työntekijöiden palkkamurheista. Vastuu on jäänyt pääurakoitsijana toimivalle Rakennusteollisuus RT:n jäsenryitykselle, jos kohteessa sellainen on ollut. Ilman pääurakoitsijaa rakennetuissa kohteissa vastuuta sotkuista ei ole otta- nut välttämättä kukaan.

Nyt rakennuttaja ei voi enää sulkea korviaan ja teeskennellä tietämättömyyttä. Rakennuttajan on ryhdyttävä lain edellyttämään selvitystyöhön, ja jos hommasta luistaa, työsuojeluviranomainen voi mätkäyttää jopa 10 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun. Lisärangaistuksena seuraa negatiivinen julkisuus.

Ulkomaisille työkavereille pitää kertoa lakimuutoksesta

Työmaalla työskenteleville ulkomaisille työntekijöille on pyrittävä

välittämään tieto, että nyt ei maksamattomista palkoista tarvitse riidellä viikkotolkulla oman isännän kanssa. Työmaalta löytyville valkokypäräisille pääurakoitsijan tai rakennuttajan edustajille voi kertoa, että palkat ovat saamatta tai ne on maksettu liian pieninä. Suullinenkin ilmoitus laukaisee pääurakoitsijan ja rakennuttajan toimintavelvollisuuden, tämä on lain nimenomainen tarkoitus.

Luottamusmiehen tai tämän puuttuessa toisen työkaverin on hyvä olla mukana ilmoitusta tehtäessä ja ilmoitusaika on syytä kirjoittaa muistiin. Näin vältetään ristiriitaiset muistelut ja sana vastaan sana -tilanteet osapuolten välillä, jos ilmoitus ei johda lain edellyttämiin toimenpiteisiin ja asiaa joudutaan myöhemmin viranomaisten kanssa perkaamaan. ■

Korjauksia

Heinäkuun Rakentajassa ei valittavasti ollut kokonaisuudessaan Kesäpäivien ampumakisojen tuloksia. Toimitus pahoittelee sattunutta. Alta löytyvät puuttuneet tulokset. Onnittelut voittajille!

Myös karaokekisan tuloksiin oli päässyt lipsahdamaan virhe: Toiseksi kilpailussa sijoittui **Kirsi Hartikainen**, Kuopion maalareista, ei Kirsi Martikainen.

SARJA M50

Trap

1. Ala-Hakuni Jari, os 244
2. Rantakaulio Juha, os 557
3. Väyrynen Juha, os 350

SARJA S18

Haulikko

1. Pänkäälä Eemil, os 397

Trap

1. Pänkäälä Eemil, os 397

SML-HIRVI, SARJA M

1. Aleks Hännikäinen, os 028
2. Aki Hännikäinen, os 028
3. Marko Saukkonen, os 420

SML-HIRVI, SARJA M50

1. Raimo Mäkinen, os 283
2. Matti Hassinen, os 024
3. Osmo Nevalainen, os 490

SML-HIRVI, SARJA Y60

1. Tapani Elo, os 306
2. Seppo Hännikäinen, os 028
3. Martti Väistö, os 420

SML-LUODIKKO, SARJA M

1. Janne Salminen, os 236
2. Aleks Hännikäinen, os 028
3. Marko Saukkonen, os 420

SML-LUODIKKO, SARJA M50

1. Osmo Nevalainen, os 490
2. Raimo Mäkinen, os 283
3. Matti Hassinen, os 024

SML-LUODIKKO, SARJA Y60

1. Ari Hämäläinen, os 078
2. Seppo Hännikäinen, os 028
3. Martti Väistö, os 420

SML-HIRVI JOUKKUEET, SARJA M

1. Osasto 028 Varkaus 269
- Aki Hännikäinen 92, Aleks Hännikäinen 94, Seppo Hännikäinen 83

2. Osasto 420 Kitee 230
- Marko Saukkonen 89, Arto Saukkonen 64, Martti Väistö 77
3. Osasto 490 Kitee 206
- Osmo Nevalainen 70, Antti Nykänen 67, Mikko Pehkonen 69

SML-LUODIKKO JOUKKUEET, SARJA M

1. Osasto 028 Varkaus 256
- Aki Hännikäinen 83, Aleks Hännikäinen 91, Seppo Hännikäinen 82
2. Osasto 420 Kitee 235
- Marko Saukkonen 89, Arto Saukkonen 69, Martti Väistö 77
3. Osasto 490 Juuka 166
- Osmo Nevalainen 75, Antti Nykänen 50, Mikko Pehkonen 41

JÄRJESTÖNURKKAUS

Me jäsenet kuulumme Rakennusliittoon kukin oman ammattiosastomme kautta. Liitossa on yhdistysrekisteriin ilmoitettuna yhdistyksenä toimivia ammattiosastoja (30.6.2016) kaikkiaan 243 kappaletta. Osastot ovat kovasti erikokoisia; pienimmillään muutaman kymmenen jäsenen ja suurimmillaan lähes 3 000 jäsenen yhdistyksiä.

Osaston toimintaa johtaa sääntömääräisessä syyskokouksessa (pidettävä 15.10.–15.12 välisenä aikana) valittu hallitus.

Näin loppukesästä/alkusyksystä osastojen hallitukset käynnistelevät syyskauden toimintaa ja luonnostelevat toimintasuunnitelmaa ja talousarviota tulevalle vuodelle.

Vuoden 2017 toimintasuunnitelmas- ta ja talousarviosta päättää hallituksen esityksen pohjalta sääntömääräinen syyskokous, johon kaikilla kyseisen ammattiosaston jäsenillä on oikeus

osallistua. Syyskokouksessa valitaan myös puheenjohtaja ja muut hallituksen jäsenet osaston toimintaa johtamaan vuodeksi 2017. Seuraa oman yhdistyksesi ilmoittelua Rakentajassa ja/ tai osaston kotisivuilla ja lähde mukaan osastosi toimintaan.

Valmistautuminen talvikauteen 2016–2017:

Selvitämme nyt loppukesästä jäsen- ten työehtojen tasoa kaikilta sopimus- aloilta. Selvitys tehdään nettipohjaise- na tasaväliotanta-kyselynä työelämän käytettävissä oleville jäsenille.

Valtakunnallinen Maakokous, maan- laajuinen työehtokokous osastojen edustajille järjestetään Jyväskylän Pa- viljongissa 22.– 23.10. 2016. Kokouk- ssa evästetään tulevia työehtoso- pimusneuvotteluja ja myös muuta

liittotoimintaa. Osastoille lähetetään kirjeitse erillinen kutsu Maakokouk- seen.

Liiton valtakunnalliset sopimusala- työryhmät kokoontuvat marraskuus- sa 2016.

Hallitus käsittelee neuvottelutilan- netta ja tavoiteasettelua joulukuun kokouksessaan.

Työehtosopimukset ovat katkolla 28.2.2017.

Koneen on oltava kunnossa neuvot- telutilanteessa. Rakennusliiton jäse- nyys on osa ammattilaisuutta ja luot- tamushenkilövalintojen on oltava kunnossa alan työyhteisöissä.

Jukka Asikainen
järjestöpäällikkö
jukka.asikainen@rakennusliitto.fi
020 774 3098
0500 501 274

Hetki on mennyt kun Helsingin keskustassa on viimeksi ollut näin iso monttu.

Kymmeniä metrejä maan alle

Lasipalatsin työmaalla, Helsingin keskustassa, kullataan samaan aikaan seinäpintoja ja louhitaan kalliota.

Maija Ulmanen

Keskellä Helsingin keskustaa törröttää ehkä Suomen suojeleluin ja tuetuin piippu – Lasipalatsin aukion savupiippu. 1930-luvun alussa Helsingin Kamppi-kaupunginosaan rakennettiin Uudenmaan joukkoliikenteen solmukohtaan linja-autoasema. Aukion piippu toimi pitkään lämpö- ja voimakseksena. Tänä päivänä ”Kellotorni” on tuettu kaikilla mahdollisilla tavoilla, jotta Amos Rex -taidemuseon louhintatyö ja Lasipalatsin peruskorjaustyöt olisivat mahdollisia.

– Jonain öinä olen nähnyt painajaisia siitä, kuinka ”Kellotorni” on murskautunut monttuun. Voitte vain kuvitella, minkälaista on ollut herätä aamulla töihin tuollaisen unen jälkeen, maanrakennuksesta huolehtivan Kreaten työnjohtaja **Pasi Kinunen** kertoo.

Ensimmäistä kesää rakennustyömaalla ollut **Pekka Niemimaa** on ollut otettu päästessään vaikuttamaan omalla kädenjäljellään mer-

kittävän helsinkiläisen maamerkin korjaamiseen ja jälleenrakentamiseen.

– Olin ensimmäisen viikon täysin pihalla siitä mitä tapahtuu. Katsoin vain silmät sirrillä, kuinka keskelle entistä terassialuetta muodostuu jumalaton monttu. Tuntuu, että joka kerta, kun montussa räjähtää, tulee mieleen, kestävätkö tornin tuennat todella kaiken höykytyksen, puoliammattilaisena jääkiekkoa pelaava rakentaja kertoo.

Vuonna 1936 valmistunut vanha piippu ja Lasipalatsi on edellisen kerran peruskorjattu vuosina 1997–1999. Oman mielenkiintonsa niin saneeraukselle kuin tulevan museon maanrakennustyölle, tuo kohteen korkeatasoinen suojeleluarvo.

– Helsingin kaupunginmuseo pitää suuressa arvossa arkkitehti **Viljo Revellin** ensimmäistä työtä, joka alun perin rakennettiin väliaikaiseksi rakennukseksi silmällä pitäen vuoden 1940 olympialaisia. Maailman poliittisen tilanteen muuttuessa olympialaisia ei tullut, mutta suoje-

lukohteeksi ristitty Lasipalatsi piti vankkumattoman paikkansa Helsingin keskustassa, Haahtelan vastaava mestari **Harri Salo** kertoo.

Uuden museon, Amos Rexin, tilat sijoittuvat pääosin maan alle rakennettavaan 2-kerroksiseen tilaan. Ylempi maanalainen kerros on pääosin museon näyttely- ja aulatiloja. Alempaan maanalaiseen kerrokseen sijoittuu museon toimintaa palvelevia varasto- ja työtiloja.

Vielä työuransa alkuvaiheessa oleva nuorimies on päässyt tekemään monipuolisesti erilaisia työvaiheita.

– Kaikista mielenkiintoisinta on ollut päästä tekemään palkkien tartuntapintoja lujituspultituksiin. Olen saanut paljon apuja vanhemmilta konkareilta, vaikka täällä porukka onkin suhteellisen nuorta, Pekka Niemimaa toteaa.

Kaksi täysin eri maailmaa

Liikemies ja mesenaatti **Amos Andersonin** taidemuseon uusien tilojen suunnittelu aloitettiin jo vuonna

2013. Asemakaavamuutoksen kanssa oli pientä painimista, mutta lopulta viime vuoden lokakuussa muutos vahvistettiin kaupungin osalta ja varsinainen rakennuslupa museolle myönnettiin tämän vuoden helmikuussa.

– Itse Lasipalatsi saneerataan vanhaan loistoonsa perinteitä varjellen. Projektissa on nähtävillä hyvin voimakkaasti kaksi erilaista maailmaa: perinteinen saneeraus ja uusi maan alle tuleva kokonaisuus, joka pitää sisällään kantavia betonirakenteita, kaariholveja ja erittäin vaativan pohjatyön. En ole koskaan aikaisemmin työurallani saanut yhdistää kahta näin erilaista maailmaa, Salo kertoo innostuneella äänensävyllä.

Työmaan keskeinen sijainti tuo oman jännityksensä työskentelyyn.

– Materiaalin työmaalle saanti ja ennen kaikkea sen täältä pois vieminen, on aiheuttanut välillä päänvaivaa. Varsinkin maanrakennusaineen pois saanti on ollut hankalaa, kun ympärillä liikkuu useampia kymme-

niä tuhansia ihmisiä päivässä, Kinnunen toteaa.

Kaupunkilaisten ja työntekijöiden turvallisuus on ollut tärkein asia koko projektin ajan. Vaikka kaupungissa liikkuvien elämää hieman hankaloitetaan erinäisillä rakentamiseen liittyvillä järjestetyillä, ovat he suhtautuneet Lasipalatsin työmaahan hyvin.

– Kyllä päivittäin liikenteenohjaajat saavat vastata kaupunkilaisten kysymyksiin siitä, mitä työmaalla tapahtuu. Varsinkin nyt kun louhintavaiheesta syntyy jonkin verran melusaastetta. Kyllä minuakin helsinkiläisenä kiinnostaa se, mitä Lasipalatsin alueelle tulee, Niemimaa toteaa tyynesti.

Modernia, mutta perinteitä vaalien

Amos Rexin havainnekuvia katsoessa tulee mieleen, ettei mitään vastaavanlaista arkkitehtuuria ole aikaisemmin Suomessa nähty. Lähemmän tarkastelun jälkeen on kuitenkin todettava, että samankaltaista holvikaarta on käytetty niin Antiikin Kreikassa kuin suomalaisissa silta-rakenteissa.

– Olemme hakeneet vaatimaan jälkijännitysvaiheeseen kotimaisia ammattimiehiä. Kyllä Suomesta löytyy edelleen erittäin vaativien rakennustyövaiheiden ammattitaitoa, Salo sanoo ylpeänä.

Runkorakenteet ja kupolin muotoiset holvit ovat paikalla valettavia ja erittäin vaikeita toteuttaa.

Kupoliholveihin tulee valoaukkoja, jotka antavat valoa näyttelysaleihin ja näyttelysalista katsomalla lasi-ikkunoista ulospäin voi hahmottaa sijainnin Lasipalatsirakennuksen ja vanhan piipun osalta.

Lasipalatsin keskeinen sijainti Helsingin kaupungin ytimessä luo omat vaikeutensa maanrakennukselle. Jo pelkästään jatkuva liikenne luo ongelmia. Puhumattakaan metron jatkuvasta liikennöinnistä.

– Metro on ollut iso päähkinä purtavaksi. Meillä on sekuntiaikataulu jolloin pystymme tekemään räjäy-

Amos Rexin kaarihovi-ikkunat mahdollistavat sijainnin hahmottamisen myös alhaalta katsottuna.

tyksiä, jottei metroliikenne häiriinny. Lisäksi ympärillä olevat rakennukset; Kampin kauppakeskus, vanha linja-autoasema, jossa koko urakan aikana toimii Henry's Pub, ovat meille joka hetkessä huomioitavia asioita, Kinnunen toteaa.

Myös muuta asiat tuottavat päänvaivaa.

–Varastotilojen puute on välillä todella raastavaa. Meillä ei yksinkertaisesti ole paikkoja eikä tilaa, missä säilyttää työntekoon ratkaisevasti liittyviä työvälineitä, kertoo Niemimaa.

Vaikka suurimmat riskienpaikat onkin urakassa huomioitu, on vastaava mestari kuitenkin sitä mieltä, että tulevaisuudessakin pitää olla tarkkana. Vaikka tontti oli kolme kertaa pohjatutkittu, tuli sieltä kaikesta huolimatta vastaan savea. Kaikkeen ei yksinkertaisesti pysty varautumaan.

– Jo pelkästään se, että menemme ison Mannerheimintien alle, on

omalla tavallaan riski. Ikinä ei pysty arviomaan täysin, mikä siellä meitä odottaa. Viiden metrin kallioseinämissä voi olla jopa kolmen metrin kalliopintaheittoja.

Hissikuilujen takia Lasipalatsin pilareiden välistä louhitaan vielä

kymmenen metriä maata. Tämä tuottaa erinäisille tuennoille omat haasteensa.

– Vaikka louhinnasta onkin suoritettu jo noin 70–80 prosenttia, mennään syyskuu vielä pillin soiton mukaan, Kinnunen sanoo. ■

Työmaan perustiedot:

- Kokonaispinta-ala 13 000 brm²
- Lasipalatsin peruskorjaus 6 700 brm²
- Taidemuseon maanalainen uudisosa 6 300 brm²
- Kustannusarvio on noin 46,5 miljoonaa euroa (alv. 0 %).
- Tilaaja: Fastighets Ab Glaspalatsen i Helsingfors
- Rakennuttajakonsultti ja päätoteuttaja: Haahtela-rakennuttaminen Oy
- Pää- ja arkkitehtisuunnittelu: JKMM Arkkitehdit Oy
- Rakenne- ja GEO-suunnittelu: Sipti Oy
- Lisärakennuksen pohjarakennusurakka: Kreate Oy
- Peruskorjauksen purku-urakka: Ekokem-Palvelu Oy

Hankkeen suunnittelu käynnistyi 2013. Peruskorjaus ja lisärakennuksen rakentaminen on aloitettu tammikuussa 2016.

Lasipalatsin peruskorjattavat liiketilat valmistuvat pääosiltaan helmi-maaliskuussa 2017.

Uusi taidemuseo ja peruskorjattavat Lasipalatsin museon tilat valmistuvat keväällä 2018.

Hanke toteutetaan projektijohtomallilla, jossa Haahtela vastaa projektin johtotehtävistä ja toimii kohteen päätoteuttajana. Kohteessa tulee toimimaan noin 70–80 osaurakoitsijaa.

#saankopalvella

ASBESTIPURKUKOULUTUS

Uusi Asbestilainsäädäntö astui voimaan vuoden 2016 alussa. Asbesti ja siihen liittyvät työ ovat viranomaisten valvomaa toimintaa, mikä edellyttää työntekijältä Asbestipurkutyön näyttötutkinnon suorittamista.

Laitilassa 3.-7.10.2016/Porissa 14.-18.11.2016 (omaehtoinen päiväkoulutus). Koulutus (5 päivää) on tarkoitettu kaikille asbestipurkutöitä tekeville ja alalle aikoville.

Koulutukseen sisältyy uusien määräysten edellyttämä tutkintosuoritus. Vain tutkintotoimikunnan hyväksymä Talonrakennusalan ammattitutkinnon osan 56 Asbestityöt suorittaminen antaa uuden lainsäädännön mukaan oikeuden tehdä asbestitöitä, johon lupa haetaan Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintovirastolta.

Koulutuksessa tutustutaan asbestin purkamiseen liittyvään teoriaan, erityisvaatimuksiin, suojavälineisiin sekä koneisiin. Koulutukseen sisältyy näyttötyö.

Hinta: 650 € + tutkintomaksu 58 €.

Haku viimeistään 2 vk ennen koulutuksen alkamista sähköisellä lomakkeella www.winnova.fi-sivujen kautta.

Lisätiedot: yhteyshenkilö Markku Heino, p. 044 455 8110, markku.heino@winnova.fi

Tutustu monipuoliseen koulutustarjontamme osoitteessa
WWW.WINNOVA.FI - Ota yhteyttä ja kysy lisää!

SUUNTA ETEENPÄIN WINNOVA

Hamppubetonilla on mahdollisuuksia

Yksinkertaisuudestaan huolimatta hamppubetonin käyttämiseen vaaditaan hyvä koulutus ja materiaalin tuntemus.

Paula Kangasniemi

Suomessa vähemmän tunnetulla rakennusmateriaalilla, hamppubetonilla, voidaan valaa eristävät rakenteet lattiasta kattoon. Erilistä eristystä ei tarvita.

– Sisä- ja ulkopinnat tehdään hengittävästä materiaaleista. Julkisivumateriaaliksi soveltuu kalkkirappaus ja koolauksella puuverhoilu, projektipäällikkö **Noora Norokytö** Turun Ammattikorkeakoulusta kertoo.

Neljäkymmentä vuotta sitten Ranskassa kehitelty hamppubetoni on rakenteeltaan yksinkertainen ja paloturvallinen. Riikan teknillisessä yliopistossa tehty tutkimus osoitti vuonna 2015, että rakenteella voidaan saavuttaa paloluokka B.

– Tämä käy ilman lisättyjä palonestoaineita. Turvallisuutta lisää se, että puurunko jätetään materiaalin sisälle. Turun Ammattikorkeakoulun hankkeessa *Rakenneratkaisuja* hamppusta tehdään alustavia palotestejä.

Hamppukalkkirakenteen ominaisuutena on hankkeen vetäjän Norokytön mukaan sitoa nopeasti lämpöä tai kylmää itseensä, mutta luovuttaa niitä hitaasti.

– Muihin materiaaleihin, kuten kiveen, tiileen ja betoniin verrattuna hamppubetoni on kevyempää.

Hamppubetoni on huokoinen ja sillä on matala diffuusiokerroin.

Teko vaatii taitoa

Hamppubetoni valmistetaan hampun puumaisen osan päästäreän ja sammutetun kalkin seoksesta. Riippuen siitä, tehdäänkö lattia vai seinä, hampun ja kalkin seossuhde vaihtelee.

– Tasosekoitin on paras sekoittamiseen, vaikkakaan betonille suunnitellut laitteet eivät ole optimaalisia. Hamppubetoni voidaan myös ruiskuvalaa ja valmistaa harkoiksi.

– Materiaalin etuja ovat lisäksi arkkitehtoniset toteutustavat, jäykistävä rakenne, raaka-aineiden kotimaisuus ja kierrätettävyys.

Yksinkertaisuudesta huolimatta hamppubetonin käyttämiseen vaaditaan hyvä koulutus ja materiaalin tuntemus. Kuivumisaika on pitkä ja paikallavalun ajanjakso on lyhyt. Materiaalin käyttöä rajaa myös se, että rakenne ei ole kantava. Optimaaliset paksuudet tuleekin selvittää Suomen osalta.

Suomessa elementtien kehittäminen on järkevää, koska paikallavalun mahdollisuus on lyhyt sääolosuhteiden vuoksi. Saumat voidaan liittää yhteen ohutrappauksella.

Paikallavalun hyötynä on Norokytön mukaan se, että talon rakenne

saadaan yhtenäiseksi vaipaksi ilman saumoja, jolloin kylmäsiltojen määrä on minimissä. Seossuhteen vaihtelevat eri rakenneosissa.

Hamppukalkkiseoksen laatua tulee valvoa samoin kuin betonin laatua ja ominaisuuksia. Kalkin lisäksi seokseen voidaan lisätä muun muassa sementtiä tai savea asettumisen nopeuttamiseksi. Tämä vaikuttaa materiaalin tekniseen suoritukseen.

– Työmaalla sekoitettava seos voi vaihdella hieman laadultaan, koska esimerkiksi ilmankosteus vaikuttaa lisättävän veden määrään. Kalkin tulee olla tuoretta ja mahdollisimman hienojakoista.

HAMPPU-KALKKIRAKENTAMISESSA tarvitaan yhteistyötä tutkimuksessa ja pilotoinnissa. Myös yksityisten toimijoiden on mahdollista tehdä omaa tuotekehitystään. Teknistä tietoa on saatavilla ulkomailta suunnittelun tueksi. Rakennushanke vaatii hyvän suunnittelijan, joka osaa ottaa materiaalin ominaisuudet huomioon.

Materiaalin tekniset tiedot:

Ulkomaiset toimijat ja tutkimukset osoittavat 300 mm seinärakenteen U-arvoksi 0.16-0.21 W/(m²K). Vaihtelu johtuu rakenteen tiiviyydestä ja sidosaineen määrästä. Käytännön U-arvo on materiaalilla parempi, sillä on matala lämpötilan diffuusiokerroin. Rakenne puskuroi lämpötila- ja kosteuseroja. Lämmönjohtavuus 0.06-0.09W/mK. Ominaislämpökapasiteetti n. 1500–1700 kJ/m³. Massiivirakenne on kevyttä, 270–330 kg/m³.

Paikallinen sopiminen edellyttäisi todellista tasavertaisuutta

Paikallisen sopimisen lisääminen on asia, jota jokaisen itseään kunnioittavan työnantajan on vaadittava, olipa kyse maailmanlaajuisesti toimivasta suuryrityksestä tai yhden työntekijän työllistävästä kiinteistöhuoltoyrityksestä. Maan hallitus on sekin toiminut varsin aktiivisesti ja ajanut paikallisen sopimisen lisäämistä, vaikka kilpailukykyso-
pimuksessa asia jätettiin työmarkkinaosapuolten selvitettäväksi.

Suomen Yrittäjät ovat pitäneet asiasta kaikkein suurinta meteliä. He halusivat kilpailukykyso-
pimuksen sisältävän muotoilun, jossa paikallinen sopiminen olisi ulotettu järjestäytymättömiin yrityksiin. Yrittäjien toimitusjohtajan **Mikael Pentikäisen** mukaan talous- ja työllisyyskehityksen korjaaminen edellyttää työpaikkatason sopimisen lisäämistä ja että sopimisen mallit ovat sellaisia, jotka yrittäjät hyväksyvät (verkkouutiset 2.6.2016). Rivien välistä voi helposti lukea, että yrittäjien sopimismalliin ei kuulu työntekijöiden luottamusmies. Heidän mallissaan sopijana olisivat työnantaja ja yksittäinen työntekijä eli työnantaja sanelisi sopimuksen sisällön. Tässä lienee yrittäjien mallin tarkoitus eli heidän mielestään talous- ja työllisyyskehitys on sitä parempaa, mitä vähempi luottamusmiehiä työmailla on.

Maa- ja vesirakennusalan yritykset ovat pääsääntöisesti pieniä, alle kahdenkymmen työntekijän yrityksiä. Osittain tästä johtuen luottamusmiehiä on alan yrityksissä liian vähän. Paikallisen sopimisen raju lisääminen johtaisi tälläkin alalla väistämättä työntekijöiden työehtojen heikkenemiseen, vaikka työntekijöillä olisi luottamusmies. Yrittäjien esityksellä täysin vapaasta sopimisesta ilman työntekijöiden edustajaa, jolla on korostettu työsuhdeturva, palataan 80 vuotta ajassa taaksepäin. Tuolloin työntekijät kamppailivat oikeudesta tehdä yhdessä työehtosopimuksia.

Samaan aikaan, kun keskustellaan paikallisen sopimisen lisäämisestä, on nostettu esille työehtosopimusten yleissitovuus. Toimitusjohtaja

Pentikäinen sanoi edellä mainitussa haastattelussa, että yrittäjäjärjestön jäsenet tuntevat itsensä torppareiksi työehtosopimusten yleissitovuuden takia. Yrittäjäjärjestössä ei ilmeisesti haluta, että esimerkiksi erilaisia tarjouksia tehtäessä kaikilla on tiedossa työntekijän työmarkkinahinnan minimi. Tarjouskilpailun voittaa yritys, joka eniten polkee työntekijän etuja, tietysti paikallisesti sopien.

Paikallinen sopiminen ja sen lisääminen edellyttää tasavertaista neuvotteluasetelmaa yrityksiin ja työpakoille. Sel-
laista ei tällä hetkellä ole, eikä lähitulevaisuudessa ole tulossa. Työnantajan ehdottaessa yksittäiselle työntekijälle paikallista sopimusta, työntekijä, joka jättää sopimuksen tekemättä, saa lopputilin ensimmäisessä mahdollisessa tilanteessa. Tasavertainen neuvotteluasema vaatisi työntekijän irtisanomissuojan selkeää parantamista. Yhteiskunnassa käytävä keskustelu työmarkkina-asioista keskittyy lähinnä erilaisiin etujen leikkauksiin. Monenkirjavat ajatushautomot keskittävät energiansa näiden keksimiseen ja kauppaavat ne sitten samanlaisen poliittisen ideologian omaaville puolueille. Myös työnantajien juhlapuheista on kadonnut väittämä työntekijöistä yrityksen tärkeimpänä voimavarana. Herkkäuskoisimmathan saattoivat tämän joskus jopa uskoakin.

Rakennusliitto ei ole mukana kilpailukykyso-
pimuksessa, mutta jos siinä olevat kirjaukset paikallisesta sopimisesta toteutuvat laajalti työmarkkinakentässä, joudumme mekin niistä neuvottelemaan. Maa- ja vesirakennusalan työehtosopimuksessa on lukuisia kohtia, joista voidaan sopia toisin. Monissa alan työntekijöiden yhteisissä tapaamisissa on käynyt selväksi, että nämä riittävät. Jäsenistö ja heitä edustavat luottamusmiehet halua-
vat päinvastoin vähentää paikallista sopimista. Kun näitä kannanottoja vertaa työnantajien näkemyksiin, on ristiriita ilmeisen sovittamaton. ■

Matti Korhonen,
työehtotoimitsija

Luottamusmies Reijo Viuhkola viihtyy Äkäslompolossa. –Talvella tämä on paratiisi ja kesälläkin tykkään olla täällä. (Sääsket purevat vain kerran.)

Pohjoisessa nojataan luottamukseen

Äkäslompolossa piisaa töitä.

Eeva Vänskä

Matkustan tapaamaan haasteltavaani Ylläksen maisematietä. Pakko pysähtyä kuvaamaan maisemia. Tunturi-Lapin osasto 200:n alue ulottuu Ylitorniolta, Pellosta ja Muoniosta aina Kilpisjärvelle ja Kittilään saakka.

Luottamusmies ja osaston puheenjohtaja **Reijo Viuhkola** sanoo, että pohjoisen osastojen yhdistäminen kannatti ja toiminta on aktiivista.

– Olimma heti alusta mukana ajatuksessa, että osastoja ja niiden toimintaa voidaan yhdistää. Hyvin on mennyt.

Tapaan haastateltavan tämän kotikonnuilla Äkäslompolossa.

– Pidän täällä ”pientä toimistoa”, niin saadaan asioita hoidettua.

Täällä tarkoittaa Ahonkurun uudenkarheaa kotia Helukassa, Äkäslompolon kylässä. Asiat taas ovat moninaisia: luottamustoimien hoi-

toa, työmaatarkastuksia ja talkootöiden organisointia.

Kokemusta monesta

Reijo Viuhkola ei ole laskenut, kuinka monta luottamustoimea hänellä on ollut, mutta paljon niitä on vuosien varrella kertynyt.

– Istun Kolarin kunnan teknisessä lautakunnassa ja aiemmin toimin rakennuslautakunnassa puheenjohtajana. Tunturi-Lapin osaston puheenjohtajuuden lisäksi vaikutan aluejärjestössä, ja käyn valvomassa työmaita työtoimikunnan puitteissa. Luottamusmieshommat työllistävät osansa.

Lisäksi kokemusta on kertynyt kunnan kiinteistöjen hallitustyöstä. Hän on kuulemma jättänyt hommat metsästysseurassa ja kalastuskunnassa, mutta kunnallispolitiikkaan olisi vielä vientiä.

– Mutta olen ajatellut, että olen tehnyt jo tarpeeksi, että nyt ei enää tarvitse. Myös osaston puheenjohtajan hommaan on tarkoitus saada uutta verta lähiaikoina.

Viuhkola paljastaa, missä kylällä tapahtuu.

– Rakentajat kokoontuvat Routabaarissa Jounin kaupalla. Siellä met puhumma kaikista asioista. Jos asiat eivät ole hyvin, niin net pannaan järjestykseen.

Kerro joku esimerkki?

– Viimeksi tultiin siihen lopputulokseen, että kun Suomen ilmasto niin lämpiää, niin joka työmaalle pitää kohta palkata vesipoika, niin kuin etelässä.

Näläkään ei tapeta

Voi hyvällä syyllä sanoa, että Reijo Viuhkola tuntee ”kaikki”. Hän kertoo esimerkin työmaasta, jonne oli tulossa työporukka ulkomailta.

– Kävimme pyytämässä työluvat, jotka tarkistettiin ja kaikki oli kunnossa.

Kohteen yrittäjä oli luvannut hoitaa työmiehille asunnon urakan ajaksi, mutta ei ollutkaan sitä maksanut. Työmiehiltä menivät kaikki rahat kämppään, eikä rahaa jäänyt ruokaan.

– Met autoimma osastossa ja veimme heille evästä. Sanoin, että ei täällä ketään näläkään tapeta.

Kyseinen yrittäjä ei enää vaikuta

”Ahonkurun papat”, joihin Reijo Viuhkola kuuluu, on organisoimassa monia tapahtumia ja hankkeita paikallisen yhteisön hyväksi. – Itteämmä me niin kuttumme, ei se mikään virallinen nimi ole.

”Jos asiat eivät ole hyvin, niin net pannaan järjestykseen.”

paikkakunnalla. Lapissa sanan pitäminen merkitsee jotain. Kun sen kerran syö, niin ei välttämättä itsellä ole enää sen jälkeen hyvä olla. Voi esimerkiksi käydä niin, että mökki jää umpisten taakse talvella, kun a-raaja ei muista tulla aukaisemaan tietä.

Tietoa ei ole, kävikö kyseisessä tapauksessa näin vai ei, mutta tästä tarinasta voi oppia luottamuksen tärkeyden. Kun yhdelle tekee huonosti, niin siinä tulee tehneeksi kaikille huonosti.

– Toisen kerran kävi niin, että olimme tarkastamassa mökkityömaata, kun työmiehet olivat vielä tullissa vasta tulossa paikanpäälle.

Hommat hoidetaan, noin lyhyesti muotoiltuna, ja tarpeeksi nopeasti. Onko jotain, mitä muuttaisit nyky-meiningissä?

– Kun on välillä yrittäjänä, entistä liitossa oloa ei oteta huomioon, esimerkiksi vapaajäsenyys jää saamatta. Tätä voisi miettiä.

Työmoraali ja täsmällisyys ovat vielä omia kysymyksiä.

– Aiemmin työmaalle tultiin puoli tuntia ennen työajan alkua ja oltiin haalarit päällä nauларыssy kädessä hommissa kun työaika alkoi. Nykyään tuntuu siltä, että kaikki eivät ole niin tarkkoja tästä. Mielestäni kyllä töihin pitää tulla ajoissa.

Talkoohenkeä

Reijo Viuhkola asuu itse tiellä, jonka puuhapoppoo kutsuu itseään ”Ahonkurun papoiksi”. He organisoivat kaikennäköistä mukavaa ja tarpeellista paikalliselle yhteisölle.

– Teimme tuohon Helukan alueelle leikkikentän. Talkootyöläisinä oli osaston miehiä. Työn osuus on puolet leikkikentän kustannuksista, kunta antoi leikkivälineet.

Ei joka paikassa synny talkoilla leikkikenttää, tai laavuja tai tulipaikkoja. Mutta täällä suunnitellaan jo leikkikentän viereen aikuisten liikuntapaikkaa. Ja on kunnostettu uimarentaa ja tehty rantaan kivituhkareitti. Ne ovat sellaisia vetovoimatekijöitä, kylä pysyy elävänä kun on asukkaita. Se on hyvä myös taloudelle.

– Myös paikalliset yrittäjät ovat mielellään mukana. Esimerkiksi kun tarvitaan soraa yhteiseen hankkeeseen, niin sanovat, että osta minun laskuuni. Ehkä tarvitaan vain tällaisia kylähulluja organisoimaan hankkeita.

Tämä leikkikenttä syntyi viime kesänä osasto 200:n talkootyönä.

Talkoohenkeä ja organisoijia kaivattaisiin muuallekin. Äkäslompokylähenkeä. Siitä samasta on osaston henki tehty, yhdessä tekemisestä ja toisista välittämisestä.

Mökkejä ja remonteja

Ennen paluuta synnyinseuduille Äkäslompoloon, Reijo Viuhkola teki pitkän työuran betonimiehenä Vaasan seudulla.

– Heilutin linjaria 16 vuotta, moneen paikkaan on syntynyt latioita.

Äkäslompolossa asuu yrittäjähenkisiä ihmisiä. Kun nuoret perheet saavat jalansijaa kylältä, syntyy usein uusia yrittäjiä.

– Toki täälläkin on hiljaisempia aikoja, mutta kyllä väkeä riittää ympäri vuoden. Juuri nyt on paras hiihtolominta-aika.

Paikkakunnalta on vaikea löytää työmiestä, koska he ovat kiireisiä. Ne, jotka töihin haluavat, ovat töitä saaneet. Se kuulostaa siltä miltä maisemat näyttävät: idylliseltä.

– Suurin osa töistä on pientyömaita, taloja ja mökkejä. Tällä hetkellä on paljon korjausrakentamista: moni mökki pystytettiin 1990-luvulla, ja nyt tarvitsee kunnostaa ja korjata paikkoja.

Reijo Viuhkola on ollut vuoden päivät eläkkeellä työelämästä. Kymmenen lastenlasta ja ansaittu nimitys Reijo-pappa ovat tärkeitä, ehkäpä ne tärkeimmät.

Vielä yksi vinkki meille etelän eläjille: kun elämisen tahti alkaa isossa kaupungissa ahdistaa, niin kannattaa suunnata kohti pohjoista. Ii-joki on kiireen raja, sen jälkeen helpottaa. ■

TYÖ- JA SUOJAVAAATTEET VAATIVIIN TEOLLISUUDEN OLOSUHTEISIIN

RAUTAISTA TIETOTAITOA TURVALLISUUDESTA
YKSILÖLLISTÄ PALVELUJA JA AITOA LISÄARVOA
SUOMALAISTA LAATUA JA SUORASELKÄISYYTTÄ

Saatavana myös
HITSAUS- JA KUUMATYÖ,
PALOSUOJATUT NÄKYVÄT SEKÄ
ANTISTAATTISET PALOSUOJATUT NÄKYVÄT

OLEMME EUROSAFETY-MESSUILLA!
TURVALLISUUS ON MIELENRAUHAA!

Tule tutustumaan tuotteisiimme ja kokonaisvaltaiseen palveluumme 13.-15.9.2016 osastolle A111!

Leijona Group Oy
puh. 020 150 5210
asiakaspalvelu@leijonagroup.com
www.leijonagroup.com

Kun oikeutta on pakko hakea

Rakennusliiton lakiosasto on liiton jäsenen tukena, kun apua tarvitaan.

Johanna Hellsten

Luottamushenkilö on se ihminen, joka pitää huolta muiden työntekijöiden oikeuksista. Hän valvoo ja vahtii, että asiat menevät työpaikalla niin kuin pitää ja antaa tarvittaessa apua muille työntekijöille. Monessa paikassa hommat sujuvat asiallisesti ja luottis pärjää hyvin yritysjohtajan kanssa.

Luottamushenkilöllä on erityinen suoja työehtosopimuksissa. Siinä sanotaan muun muassa, että yrityksen ja alueyksikön päälouottamismies ja työsuojeluvaltuutettu voidaan irtisanoa tai lomauttaa taloudellisilla ja tuotannollisilla syillä

vain siinä tapauksessa, että heille ei voida tarjota ammattitaitoa vastaavaa tai muuten sopivaa työtä toimialueella.

Tessissä todetaan myös, että henkilökohtaisella syyllä ei luottamushenkilöä tai työsuojeluvaltuutettua saa irtisanoa ilman työntekijöiden enemmistön suostumusta. Työnantaja voikin yksipuolisesti päättää luottamushenkilön työsuhteen ainoastaan, jos on olemassa työsuhteen purkuperuste, eli esimerkiksi jos työntekijä syyllistyy rikokseen työnantajan omaisuutta kohtaan.

Ihan aina asiat eivät mene tessin mukaan. Eikä ongelmia tule vain villeissä yrityksissä. Jopa järjestäy-

tyneissä yrityksissä on välillä pelisäännöt sekaisin. Rakentaja-lehti esittelee nyt kolme oikeustapausta, joissa luottamushenkilö on joutunut tulilinjalle ja voittanut oikeudessa.

Emme mainitse yritysten nimiä, emmekä irtisanottujen työntekijöiden nimiä, sillä haluamme suojella tapauksiin liittyviä henkilöitä. Nämä kolme oikeusjuttua tarjoavat kuitenkin niin kiinnostavia esimerkkejä siitä, mitä työelämässä tällä hetkellä tapahtuu, että haluamme tuoda ne lukijoiimme tietoon.

Koeaikapurku epäasiallisesta syystä

Ensimmäisessä tapauksessa on kyseessä koeaikapurku epäasiallisesta syystä. Rakennusliiton jäsen työskenteli telineasennuksia tekevän ylikansallisen yrityksen suomalaisen

tytäryrityksen palveluksessa. Hänet valittiin koeaikana työntekijöiden luottamushenkilöksi. Luottamushenkilö aloitti keskustelut työnantajan edustajan kanssa muun muassa ylityöistä, urakoista, tauoista, päihdepolitiikasta ja niin edelleen. Myös luottamushenkilön asemaan liittyvä, tesmääräyksiin perustuva palkankorotus tuli puheeksi.

Kun luottamushenkilö otti yrityksen toimitusjohtajan kanssa puheeksi sen, että hän voisi osallistua Rakennusliiton luottamushenkilökurssille, ihmetteli toimitusjohtaja, mitä hyötyä yritykselle on luottamushenkilöstä ja kertoi konsultoivansa yrityksen lakimiestä aiheesta.

Rakennusliiton toimitsija kävi työpaikalla haastattelemassa yhtiön työntekijöitä. Yrityksen projektipäällikkö kertoi tuolloin toimitsijal-

le, että yhtiö tulisi purkamaan koeaikana yhden työsuhteen. Luottamusmiehestä ei pitänyt olla kyse. Toisin kävi; luottamusmiehen työsuhte purettiin koeajalla.

Palkkasaatavia ei suoritettu välittömästi työsuhdetta purettaessa. Luottamusmiehen korvaus maksettiin vasta viikko purkamisen jälkeen.

Juttu lähti oikeuteen työsuhteen purkuna epäasiallisesta syystä.

Työnantajan sisäisen muistion mukaan luottamusmies oli kiukutellut ja valittanut jatkuvasti ja hänen työtahtiaan oli pidetty hitaana. Työnantaja oli nimennyt useita työnjohtajia ja työntekijöitä todistajikseen asiassa. Oikeudenkäynnin aikana kuitenkin ilmeni, ettei edes kaikilla työnjohtajilla ollut tietoa tällaisesta muistiosta, ja osa heistä ei muista kuulleen luottamusmiehestä negatiivisia asioita. Lisäksi tietoa luottamusmiehen suoriutumista työtehtävistä oli kerätty vasta työsuhteen purun jälkeen.

Oikeus katsoi, että asiassa ei ollut näytetty luottamusmiehen työsuhteen päättämiseen olleen asiallista perustetta. Siksi voitiin olettaa, että työsuhteen päättämiseen koeaikana on vaikuttanut jäsenen rooli luottamusmiehenä. Se vaikutti korottavasti työsuhteen perusteettomasta päättämisestä tuomittavan korvauksen määrään.

Käräjäoikeus tuomitsi luottamusmiehelle maksettavaksi 8 kuukauden palkkaa vastaavan summan sekä oikeudenkäyntikulut.

Työn tarjoamisvelvollisuutta ei täytetty

Työsuojeluvaltuutettu oli työskennellyt konsernin yhdessä yrityksessä toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa yli kymmenen vuotta. Konsernissa käynnistettiin yt-neuvottelut, joissa työsuojeluvaltuutetun työpaikan toiminnot päätettiin lakkauttaa. 11 työntekijästä 9 irtisanoitiin. Työsuojeluvaltuutettu sekä yksi toinen työntekijä jäivät ajamaan alas yrityksen toimintoja ja suorittamaan purku- ja siivoustöitä. Sen jälkeen työsuojeluvaltuutettu toimi yrityksen lisätilojen uudisrakennustyömaalla avustavissa töissä. Hänet lomautettiin ehdollisesti ja sen jälkeen irtisanoitiin.

Joitakin kuukausia tämän jälkeen yritys palkkasi muun muassa uusia alakattoasentajia ja varastotyöntekijöitä töihin. Työtuomioistuimelle toimitetun kanteen mukaan työsuojeluvaltuutetulle olisi pitänyt tarjota töitä muista konsernin yrityksistä. Yrityksen mukaan sillä ei ollut tarjota työsuojeluvaltuutetulle hänen ammattitaitoaan vastaavaa tai muuten sopivaa työtä.

Todistelu työsuojeluvaltuutetun ammattitaidosta osoittautui oikeuden mukaan osin ristiriitaiseksi. Tuomioistuimella katsoi, että työsuojeluvaltuutettu olisi ammattitaitonsa ja kokemuksensa puolesta sopinut yri-

tyksessä avoinna olleeseen työtehtävään ja työnantajan olisi pitänyt sitä hänelle tarjota. Oikeus katsoi konsernin rikkoneen työntekijöiden edustajista ja työntekijöiden ja työnantajan yhteistoiminnasta rakennusalan yrityksissä sovitun sopimuksen määräyksiä päättämällä perusteettomasti henkilön työsuhteen.

Työtuomioistuimella tuomitsi yrityksen maksamaan työsuojeluvaltuutetulle 15 kuukauden palkan sekä oikeudenkäyntikulut.

Ei painavaa syytä työsuhteen purkuun

Kolmas tapauksemme on vielä hiukan erikoisempi. Siinä työmaakohtaisen luottamusmiehen työsuhte purettiin välittömästi, kun hän puhalsi työmaan portilla pistotarkastuksessa 0,15 promillea alkometriin. Yhteisen työmaan promilleraja oli 0,2, mutta aliurakoitsijalla (jonka palveluksessa mies oli) on nollatoleranssi.

Erikoisen kiinnostavan tapauksesta tekee se, että työnantaja keräsi jälkikäteen nimelistaa luottamusmiehen edustamisilta ihmisiltä irtisanomisen hyväksynnästä, mikäli työsuhteen purku ei menisi läpi. (Luottamusmiestä ei voida irtisanoa ilman, että sen hyväksyy yli 50 prosenttia hänen edustamistaan henkilöistä.)

Käräjäoikeus päätyi katsomaan, että koska työnantajalla on ollut hyvin ankara seuraamus nollatoleranssin rikkomisesta, sen olisi tullut varmistaa tilanteen käsittely perusteellisesti huomioonottaen pieni promillemäärä ja esitetty asiantuntijalausunto. Rakennusliiton hankkimassa asiantuntijalausunnossa erikoistutkija **Kirsi Muuraisniemi-Skippari** totesi, että alkoholimitaus, jolla voi olla oikeudellisia seuraamuksia, tulisi varmistaa luotettavammalla menetelmällä, kuten veren alkoholipitoisuuden määräysmenetelmällä tai hengitysilman tarkkuusalkoholimittauksella. Eriytyisen tärkeää tämä olisi ollut, sillä kyseessä oli arvostettu ja luotettu työntekijä, jonka suhteen ei ole ollut koskaan ennen alkoholiepäilyjä. Muutenkin on kyseenalaista, voidaanko yrityksen sisällä tehdä sopimuksia, jotka noin vain voivat laukaista työsuhteen purun ohi lain.

Käräjäoikeus ei myöskään voinut katsoa työsuhdetta irtisanotuksi, sillä luottamusmiestä ei ollut varoitettu, eikä hänen edustamiltaan työntekijöiltä ollut kysytty suostumusta työsuhteen päättämishetkellä. Käräjäoikeus ei hyväksynyt jälkikäteen haettuja suostumuksia. Oikeudenkäynnissä kaiken lisäksi neljä työntekijää mainitulta listalta perui suostumuksensa.

Käräjäoikeus tuomitsi luottamusmiehelle 10 kuukauden palkkaa vastaavan summan sekä oikeudenkäyntikulut. ■

”Ei tyypillistä”

RAKENNUSLIITON vastaava lakimies **Jyrki Ojanen** rauhoittelee, että tällaisia oikeustapauksia tulee tyypillisesti vain 1–2 vuodessa.

–Tukala taloustilanne on epäilemättä nostanut paineita, kun näitä juttuja kimpoilee myös järjestäytyneessä kentässä. Harvinaisista tilanteista on edelleen kysymys, Ojanen sanoo.

Ojasta mietityttää, mitä töihin jääville jää näistä tilanteista käteen.

– Miten moisen ilmapiirin päälle vastaisuudessa rakennetaan? Luottamusmiehen koskemattomuuden olettaisi olevan aika luonteva palikka, jos haluaa menestyä tai edes selvitä siinä, mikä on meneillään tai tuloillaan joko paikallisesti tai globaalisti.

Liiton lakimiehet eivät marssi soitellen sotaan, vaan jokaisen jutun kohdalla ammattilaistakin jännittää. Mikään ei ole koskaan satavarmaa oikeudenkäynnissä.

– Juttuja ajaessa olin vähän vaihtelevasti huolestunut vastapuolen argumenttien painosta lopputuloksen suhteen, Ojanen sanoo virnistäen.

–Yhdessä jutussa huoletti näyttö, toisessa tulkinalliset syvyydet ja niin edelleen. Kaiken markkinalähtöisyydessä raajusti on työelämänkin sääntöihin hiipinyt uudenlaista suhteellisuutta. Jotkut väittävät, että selkeys ja ennustettavuus on aikansa elänyttä jäykkyyttä.

Ojanen sanoo olevansa tyytyväinen siihen, että näissä jutuissa nähtiin puleeratun pinnan taakse.

– Selvästi paitsi tunnustettiin, myös tunnustettiin se, että henkilöstön puolien pitämiseen voi paikoin liittyä latinkia, Ojanen toteaa.

FinnMETKO

2016

Jämsä 1.9.-3.9.

www.finnmetko.fi

Hyvä musiikki ja tunnelma – siitä on Valkeakosken Työväen Musiikkitapahtuma tehty.

Tehtaan piippujen varjossa

Heinäkuun lopussa Valkeakoskella jo 45. kertaa järjestetty Työväen Musiikkitapahtuma kokosi yhteen niin vanhat kuin nuoretkin.

Teksti: Maija Ulmanen
Kuvat: Kyösti Mäkimattila ja Janne Kulosaari

Nelipäiväinen Työväen Musiikkitapahtuma on tunnettu hyvistä keikoistaan ja lämminhenkisestä tunnelmastaan. Eikä se pettänyt tänäkään vuonna odotuksia. Tapahtumassa kuultiin niin rokkia, poppia, räppiä kuin työväenlauluja ja maailmanmusiikkiakin. UPM:n Tervasaaren paperitehtaan ja Myllysaaren museon pihamaalla järjestettävä festivaali kutsui ihastelemaan historian ja nykypäivän ainutlaatuista kohtaamista sekä työväen uusien ja vanhojen perinteiden rinnakkaiselo. Mutta onko työväenmusiikki enää samanlaista kuin se oli ”vanhoina hyvinä aikoina”?

Vaikka perinne työväenmusiikkiin on edelleen voimissaan, tästä hyvänä osoituksena esimerkiksi suomalainen rap-musiikki, on kuitenkin todettava, ettei samassa mittakaavassa kuin 1970-luvulla. **Pekka Gröhn** ja **Harri Orvamaa** olivat voimakkaasti vaikuttamassa tuolloin työväenmusiikin uuteen tulemiseen julkaistessaan *Työväen lauluja* -levyn.

Nykyajan musikat tunnustavat aniharvoin poliittista väriä. Se oli nähtävillä myös Valkeakosken Työväen Musiikkitapahtumassa. Lyriikoissa peräänkuulutaan arvoja ja ihmisoikeuksia, mutta ei niinkään poliittista agendaa. Toisin kuin aikaisemmin, jolloin saatettiin voimakkaasti leimautua johonkin tiettyyn leiriin, ei se enää ole missään nimessä itsestään selvyyttä.

– Arvot eivät ole varmastikaan kadonneet minnekään, mutta nykyaikana ollaan

hiukan neutraalimpia. Myös suoranainen ongelmiin puuttuminen lyriikoissa on siirtynyt enemmän siihen suuntaan, että koetaan löytää ratkaisuja ongelmiin, Työväen Musiikkitapahtuman entinen taiteellinen johtaja **Jani Uhlenius** pohtii.

Jälleen kerran Tervasaaren paperitehtaan miljöössä oli mitä mahtavimpia esiintyjiä. Kaikista eniten taisi kuitenkin jännittää *Ekakerta – Uusien laulujen festivaalien* esiintyjiä. Toista kertaa Työväen Musiikkitapahtumassa järjestettävä Ekakertaa antoi mahdollisuuden esiintyjille ja laulujentekijöille, jotka eivät ole suurelle yleisölle tuttuja. Ensimmäistä kertaa tapahtumassa oli myös laulun teon työpaja, joka antoi uusille kyvyille mahdollisuuden työstää ja oppia uutta laulun teosta. Ekakertaa-lavalle nousivat tänä vuonna hakuprosessin saattamanaan **Pete Koski**, **Pihla Heikintytär**, **Juhani Valkama**, **Pekka Murto Duo** ja **Miisamaria**.

Nähtiinhan festivaaleilla myös nimekkäitä artisteja kuten **Vesala**, **Olavi Uusivirta**, **Ricky-Tick Big Band & Julkinen Sana**, **Kaija Koo**, **Michael Monroe**, **Roope Salminen & Koirat**, **Stacey Kent (USA)**, **Mokoma**, **Miljoonasade**, **Timo Lassy Band**, **Erja Lyytinen**, **Hayseed Dixie (USA)**.

– Täällä on aina niin mukava käydä, koska kaikkia festivaalivieraita on huomioitu. Jopa lapsiperheet on muistettu ohjelmaa tehdessä, Työväen musiikkitapahtumaan lauantaina saapunut **Riitta Kervinen** sanoo.

Työväenmusiikki voi hyvin, vaikka perinteiset musiikinmuodot saavatkin uusia kantaottavia haastajia. Kiitos Valkeakoski ja järjestäjät hienosta tapahtumasta. Paperitehtaan varjossa tavataan. ■

Tapahtuma järjestettiin aivan Valkeakosken paperitehtaan vieressä.

Lakinaiset vastaavat

Rakennusliiton lakinaiset pureutuvat tällä palstalla jäsentemme visaisiin kysymyksiin joka toisessa Rakentajassa. Seuraavan kerran palsta ilmestyy lokakuun lehdessä.

Yhtiö, jonka palveluksessa olen työskennellyt 10 vuoden ajan, teki konkurssin. Sain irtisanomisilmoituksen, jolla työsuhteeni on päätetty noudattaen 14 päivän irtisanomisaikaa. Yli vuoden yhtäjaksoisesti lomautettuna ollut työkaverini sai neljän viikon irtisanomisajan palkan, kun hän sanoi itse itsensä irti lomautuksen keston perusteella ennen kuin pesänhoitaja irtisanoi hänet konkurssin perusteella. Miksi oikeutemme irtisanomisajan palkkaan erosivat toisistaan?

Työsopimuksen irtisanomisessa noudatettavista irtisanomisajoista säädetään työsuomalain 7. luvussa. Laissa on yleisten irtisanomisaikojen lisäksi erityiset säännökset irtisanomisajoista mm. niitä tilanteita varten, joissa työnantaja asetetaan konkurssiin, työnantaja kuolisi tai työsuhteet päätettäisiin yrityssaneerausmenettelyn yhteydessä. Näissä tilanteissa työsuopimus voidaan irtisanoa noudattaen erityistä, työsuhteen keston riippumatonta irtisanomisaikaa.

Kun työnantaja asetetaan konkurssiin, saadaan työsuopimuksen keston riippumatta molemmien puolin irtisanoa päättämään noudattaen 14 päivän irtisanomisaikaa. Oikeus irtisanoa työsuopimus koskee myös määräaikaista työsuopimusta. Toisin sanoen, työsuhteessa muutoin noudatettavien irtisanomisaikojen sijaan, työsuopimus saadaan konkurssin perusteella irtisanoa päättämään lyhyellä, 14 päivän irtisanomisajalla. Palkan konkurssin ajalta maksaa konkurssipesä.

Yrityksen konkurssi ei automaattisesti merkitse työsuopimussuhteiden päättymistä, joten mikäli työsuhte halutaan päättää, tulee se nimenomaisesti irtisanoa. Kerrot, että konkurssipesä on irtisanonut sinut, mutta työkaverisi oli päättänyt työsuhteensa itse lomautuksen keston perusteella. Korkein oikeus on ratkaisussaan 2014:84 katsonut, että tilanteessa, jossa yli 200 päivää lomautettuna ollut työntekijä päättää työsuhteensa lomautuksen keston perusteella ennen kuin konkurssipesä ennättää irtisanoa työsuopimuksen, määräytyy irtisanomisajan palkkaa vastaava korvaus työntekijälle työsuomalain 5:7 §:n nojalla yleisen irtisanomisajan, eikä yhtiön konkurssin johdosta työsuomalain 7:8.1 §:ssä säädetyn 14 päivän irtisanomisajan perusteella.

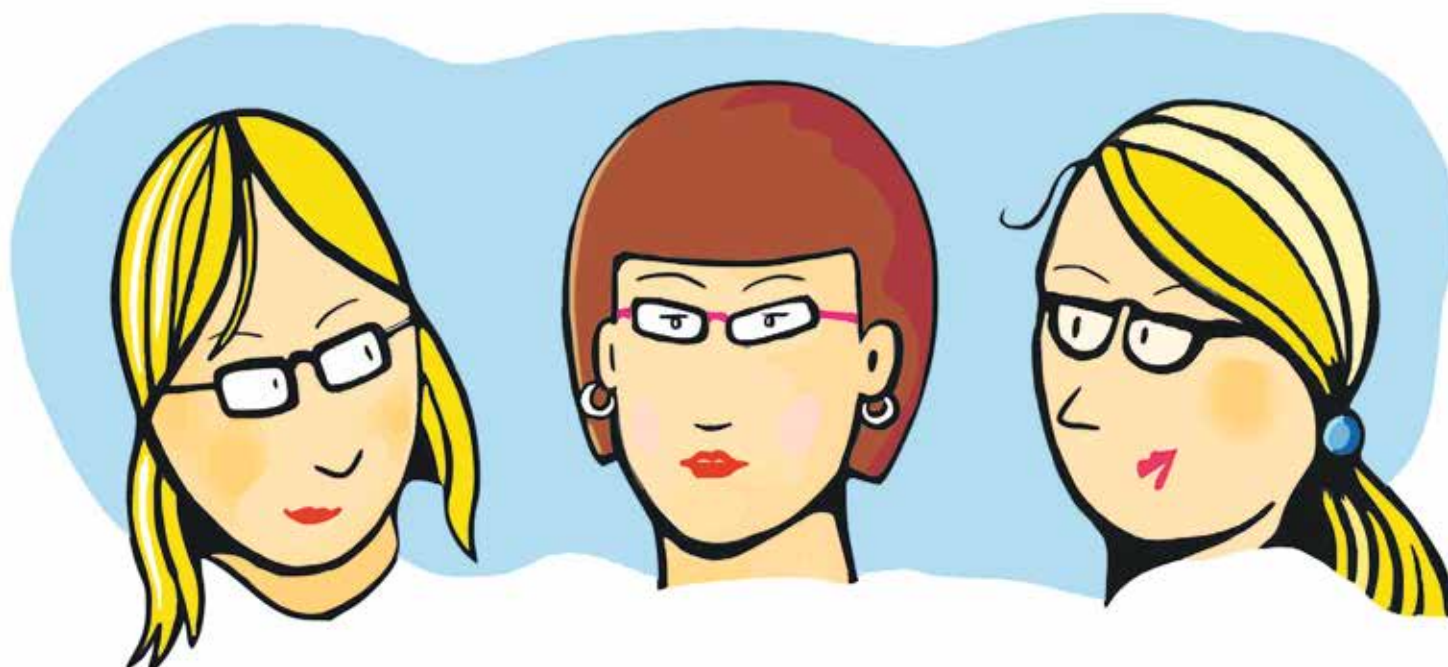
Työnantaja kieltäytyi maksamasta sairausajan palkkaa vedoten siihen, ettei hänellä ole velvollisuutta maksaa sairausajan palkkaa, kun olen loukkaantunut kiipeilyharrastuksessa vapaa-ajallani. Onko minulla oikeus vaatia sairausajan palkkaa maksuun?

Sairaus- ja tapaturma-ajan palkkaa koskevat määräykset kannattaa tarkistaa työsuhteeseesi sovellettavasta työehtosopimuksesta. Rakennusalan työehtosopimuksen mukaan työkyvyttömyyttä ei korvata, mikäli työntekijä on aiheuttanut työkyvyttömyytensä tahallisesti, rikollisella toiminnallaan, kevytmielisellä elämällään tai muulla törkeällä tuottamuksella. Kuttakuinkin vastaavan sisältöinen määräys on muissakin Rakennusliiton solmimissa työehtosopimuksissa. Mikäli lääkäri on todennut jonkin ICD-tautiluokituksen mukaisen sairauden tai vamman ja työntekijän työkyvyttömäksi, on työnantajalla lähtökohtaisesti velvollisuus maksaa sairausajan palkkaa sairauden tai vamman aiheutumissyystä riippumatta.

Työntekijällä on vapaa-ajallaan oikeus harrastaa erilaisia urheilu- ja muita harrastuslajeja, myös esimerkiksi seinäkiipeilyä. Yksistään kohonnut tapaturman vaara ei osoita työntekijän omaa tuottamusta, vaan loukkaantumisen vaaran pitää pikeminkin olla ilmeinen ja tapahtuman ennustettavissa oleva esimerkiksi yleisen elämäkokemuksen tai työntekijän tiedossaan olevan terveydentilan perusteella.

Oikeuskäytännössä on hyvin harvoin katsottu työntekijän aiheuttaneen tapaturman törkeällä tuottamuksella ja tällöin on työntekijän puolelta edellytetty selkeän piittaamatonta menettelyä. Oikeuskäytännössä on palkanmaksuvelvollisuus ollut mm. tapauksissa, joissa työntekijä oli loukkaantunut jokamiehenluokan autokilpailussa, moottoripyöräillessä epävirallisella harjoitusradalla soranottoalueella ja polkupyöräillessä lievästi päihtyneenä. Niissä poikkeuksellisissa tapauksissa, joissa työnantajallasi voisi olla perusteltu oikeus evätä sairausajan palkkaa, kannattaa vielä viime kädessä hakea tulkinta-apua omalta luottamusmieheltä tai liitosta. ■

Apua, neuvoja ja lisätietoja kaikkiin kysymyksiin saa Rakennusliiton aluetoimistoista.

Mohammad Nadi Nazari on päässyt harjoittelemaan myös elementintekoa.

”Suomalaiset ovat hyviä ihmisiä”

Kyyjärvellä sijaitseva Betsetin betonitehdas otti keväällä työharjoitteluun pakolaisia kuukauden ajaksi. Nyt heistä neljä on palkattu tehtaalle täysipäiväisiksi työntekijöiksi.

Maija Ulmanen

Puhu minulle suomen kieltä! Jos en ymmärrä äidinkieltä, vaihda sitten vasta englantiin, **Omar Saddam** sanoo, kun istumme kyyjärveläisen tehtaan kahvipöydässä.

Tahto oppia uuden kotimaan kieltä on suuri. Ja sen huomaa. Vajaa puoli vuotta kieltä opiskellut entinen historianopettaja on todella tahkonut sanakirjaa ja kielioppia, sen verran rikkaalla sanastolla mies puhuu. Suuresta motivaatiosta ja tahdosta kertonee myös se, että pakolaiset

ovat saaneet tehtaassa työskenteleviltä suomalaisilta vain positiivista palautetta työnteosta.

– Meillä ei ole mitään nokaan koputtamista. Pakolaiset ovat olleet alusta asti ahkeria ja mukavia työntekijöitä. Heillä on korkea motivaatio esimerkiksi oppia vaikeaa suomen kieltä, pääluottamusmies **Antti Honkalehto** kertoo.

Ennakkoluulot

Kyyjärven pakolaiskeskuksen Punaisen Ristin työntekijä oli loppukeväästä yhteydessä Betsetin tehtaan väkeen ja kysyi, haluaisivatko he

ottaa pakolaisia harjoitteluun aluksi vain kuudeksi tunniksi kerrallaan neljänä päivänä viikossa. Vaikka soraääniä aluksi hieman kuuluikin tehtaasta sisältä, päätti Betset kuitenkin ottaa kahdeksan harjoittelijaa kuukaudeksi tehtaaseen. Loppu onkin historiaa.

– Vaikka aluksi meillä ei ole juurikaan ollut yhteistä kieltä pakolaisten kanssa, niin aistimme toisistamme, että me tulemme hyvin juttuun. Saimme ohjeistuksen, että puhumme pelkästään suomea pakolaisille, jotta kielen oppiminen olisi mahdollista, Honkalehto sanoo.

Yli kaksikymmentä vuotta alalla ollut pääluottamusmies kertoo ylpeänä, kuinka hienoa on ollut nähdä, että hekin, jotka suhtautuivat aluksi ennakkoluuloisesti pakolaisiin, ovat tulleet toisiin aatoksiin.

– Me olemme täällä kaikki yhtä

suurta perhettä. Meidän korviimme ei ole kantautunut yhtäkään soraääntä. Päinvastoin. Tuntuu, että asenteet ovat vain muokkautuneet positiivisemmiksi, tuotantojohtaja Seppo Immonen toteaa.

Tämän ovat aistineet myös uudet työntekijät.

– Olemme nauttineet kovasti työnteosta tehtaassa, sanovat kuin samasta suusta irakilainen Saddam, afganistanilaiset **Mohammad Nadi Nazari** ja Mohammed **Nader Amiri**.

Miesten silmistä näkee, kuinka kiitollisia he ovat kaikesta avusta, jonka ovat työntekoon saaneet.

– Kaikki auttavat tehtaassa, kun olen ikinä saanut tylyä kohtelua, kun olen kysynyt apua. Kaikilla on aina aikaa opastaa. Suomalaiset ovat hyviä ihmisiä, Saddam sanoo ja hymyilee.

Betsetin tehtaalla puhalletaan yhteen hiileen, oli tausta mikä tahansa.

Viime vuoden lopusta Suomessa oleskelleet miehet toivovat vain rauhaisaa elämää ja että voisivat olla osa suomalaista yhteiskuntaa.

– Minä haluan asua perheeni kanssa Kyyjärvellä. En halua muuttaa Saarijärvelle tai Helsinkiin. Minulla, liikunnanopettajavaimollani ja lapsillani on täällä hyvä olla. Olemme tutustuneet muun muassa

suomalaisiin perheisiin, kohta kolmannen lapsen saava Saddam kertoo.

Suomalaiset puhuvat paljon

Monet ulkomaalaiset toteavat suomalaisista, ettei kansamme paljoa puhu eikä pukahda. Pakolaiset ovat kuitenkin tyystin eri mieltä.

– Kyyjärvellä meille on puhuttu

paljon ja koko ajan. Se on varmasti yksi syy siihen, miksi kielitaitomme on kehittynyt niin nopeasti, Nadi Nazari kertoo.

Betsetin tehtaan työntekijävahvuus on tällä hetkellä 170, joten puhujia riittää.

Miehet ovat opetelleet kieltä myös suomalaisen radion ja televisi-
on avulla. Lasten piirretyt ovat ko-

vassa huudossa, niin perheiden pienimmillä kuin isoimmillakin.

Islamilaisissa maissa on tyypillistä, että ihmisillä on vähintään kaksi ammattia, joita he harjoittavat. Saddam oli Irakissa sekä poliisi että historian opettaja. Naddi Nazari oli talvisin kokki ja kesäisin kirvesmies. Nader Amiri taas toimi leipurina ja rakennusmiehenä. Omista ammateistaan huolimatta he ovat innoissaan betoniteollisuudesta. He ovatkin päässeet tekemään tehtaassa monipuolisesti erilaisia työväiteitä.

– On ollut ilo seurata erilaisten kulttuurien toimintatapoja. Ne kuitenkin poikkeavat meidän totutuista jonkin verran. Työnteossa eroja ei toki huomaa, mutta kun humoristisia ”poikia” hieman jututtaa, tulevat erot esille, pääluottamusmies toteaa iloisena.

Pakolaisten vastaiseen keskusteluun eivät pääluottamusmies ja tuotantojohtaja lähde. Heillä ei ole mitään pahaa sanottavaa Kyyjärvellä olevista pakolaisista.

– Tällä tavalla me pystymme yhdessä vaikuttamaan siihen, kuinka hyvin kotoutuminen onnistuu. Kyllä me jokainen tiedämme, että jos päivät pitkät vain makailaan, käy se jossain vaiheessa pitkävetiseksi, sanovat Honkalehto ja Immonen kuin samasta suusta. ■

FinnBuild-vuosi on käynnissä!

FinnBUILD

**Rakennus- ja talotekniikka-alan tärkein kohtaamispaikka
FinnBuild järjestetään 12.-14.10. Messukeskuksessa Helsingissä**

Kuule **puheenvuorot, keskustelut ja tietoisikut** digitalisaation mahdollisuuksista rakennusalalla, tuottavuudesta ja kilpailukyvyistä sekä rakennetun ympäristön tulevaisuudesta. Tutustu mukana olevien satojen yritysten tuotteisiin ja palveluihin. **FinnBuild Highlights** esittelee uudet innovaatiot.

FinnBuild 2016 ke-to 12.-13.10. klo 9-18 pe 14.10. klo 9-16

**Lue yrityksen mahdollisuuksista osallistua tai rekisteröidy
veloituksetta kävijäksi jo nyt finnbuild.fi**

Kullanhohtoinen kauppasilta

Firenzessä virtaa Arno-joki. Sen yllä sijaitsee silta, jolla virtaa raha. Se silta ei ole pelkkä joenylityspaikka, vaan pulppuaa vilkasta liike-elämää. Aikoinaan se oli haisulisilta, nyt siellä tuoksuu turistin eau de cologne.

Tapahtuipa kerran kesälomalla: Olen Italiassa Toscanan alueen pääkaupungissa, Firenzessä. Vaeltelen sen keskiaikaisilla kujilla. Monet kaduista ja kujista ovat kävelykatuja, ja kävelijöitä heinäkuun turistisongissa piisaa. Välillä ohi huristaa kiiltäväkylkinen Vespa tai vanha kunnan pikku-Fiat.

Aurinko paistaa 36 asteen edestä ja heijastaa häikäisevää valoa Piazza della Signorian aukion valtavasta pronssisesta kilpikonasta. Tämä **Jan Fabren Utopiaa etsimässä** -nimisen teoksen moderni kilpikonna ryömi paikalle vasta viime huhtikuussa. Se peilaa jokseenkin vanhempaa taidetta ympärillään, kuten yhtä renenssanssitaitteen suurta helmeä, **Michelangelon** Davidia 1500-luvulta.

Suuntaan aukiolta kohti Firenzen keskustan halkaisevaa Arno-jokea ja valitsen kulkureitiksi kapeahkon kujan. Yllätyksekseni siinä on parkissa historiallisia automobiileja, Rolls Royceja ja sen sellaisia, myös James Bondin Aston Martin DB5. Metkaa törmätä värikkääseen pelti-

lehmänäyttelyyn marmoristen patsojen ja suihkulähteiden kupeessa.

"Kauppakeskus" vuodelta 1345

Kuljen Arnon vartta ja katso, mikä joen yllä siintää: monenkokoisia ikkunoita ja muutamia kaariholvejä värikylläisessä seinässä: onko se talo vetten päällä vai onko se silta?

Mitä lähemmäksi rakennelmaa saavun, sitä enemmän kadulla taapertaa turisteja ja turistikojujen määrä tihenee. Kojuista saa ostaa esimerkiksi futispaitoja, "merkkikelloja", Colosseumin pienoismalleja, Vespa-avaimenperiä ja originelleja maisemamaalauksia, joiden originelliuden tunne hieman kärsii siitä, että naapurikauppiat myyvät samoja tauluja.

Nyt kultaisen okran sävyinen rakennus on jo ihan silmien edessä ja kas, se ei ole talo eikä se ole silta, vaan sitä voisi kutsua vaikka talosillaksi. Ja mitä sillan rakennukset pitävät sisällään? Silta on korukauppojen keskittymä. Historiallisen Firenzen keskustassa killuu siis joen yllä tusinoittain kultasepäntuotteita

– aika romanttista, sanoisin.

Ponte Vecchio eli Vanha Silta on Firenzen kuuluisimpia nähtävyyksiä. Se rakennettiin 1300-luvulla ja sen esikuva jo roomalaisten aikaan. Sillan pituus on 84 metriä ja se koostuu kolmesta kaaresta. Sillassa sijaitsee myös salakäytävä, jota pitkin hallitsijat kulkivat aikoinaan omassa rauhassaan joen ylitse.

Alkuun sillalla tekivät bisnestä käsityöläiset kuten sepät ja nahkurit, sekä liha- ja kalakauppiat. Teurasjätteiden ja italialaisen auringon lämmittämien kalojen odööri kävi lopulta hallitsijoiden nenässä liian raskaaksi ja 1500-luvun lopussa **Ferdinando I** määräsi, että sillalla saivat pitää kauppaa vain kultasepät ja jalokivimyymälät. Niitä peruja sillalla haisee nykyaikanakin raha – sitä kansoittavat yhä koreat koruliikkeet. Ja kuten ennenkin, niiden alla virtaa Arno. ■

*Lämpöistä elokuuta toivottaen,
Irma*

Irma kiertää

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämässä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamasta. Tällä palstalla Irma kiertää ihailemassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

Elokuun siltavisa

Mikä on maailman pisin maasilta?

164,8 km pitkä Danyang–Kunshan-silta Kiinassa.

Mikä on maailman pisin riippusilta?

6,53 km pitkä Akashi-Kaikyon silta Japanissa.

Mikä on maailman korkein silta?

Millaun maasilta Ranskassa, korkeimmalta kohdaltaan 343 m.

Mikä on Suomen pisin silta?

1 km pitkä Raippaluodon silta Mustasaaren kunnassa.

Montako siltaa on Suomen teillä?

Noin 14 000 kappaletta.

Ihmisiltä pääsy kielletty

Urbanisoituneessa maailmassa on rakennettu eläimille luonnonläheisen vehteitä siltoja helpottamaan niiden kulkua vaarallisten tieyhteyksien ylitse. Näille silloille on ihmisiltä pääsy kielletty, jopa sakon uhalla. Eläinsiltoja on muun muassa Kanadassa, Alankomaissa, Saksassa, Yhdysvalloissa ja Belgiassa.

Myös Suomessa Tiehallinto on tehnyt selvityksiä, kuinka helpottaa eläinten liikkumista, kun luonnonalueet pienenevät ja lajien elinmahdollisuudet kapeenevat.

Kanninen Rukajärvi HÄN EI SITÄ TEHNYT! ALKO-HOLI HYMN HYYNN HYYNN... YRITYS TEHDÄ KULTAA vahventaa seinällä 123

SUSI KORKEALLA
TAIKKA
TYÖSTÄ KUOLEMA KAUNIISTI! SAA-RI
OTSIAT KERRO-TAAN

RUOTSI ITALIA
 PULSI
 SOTILAISTA SIVELKÄITÄ
 TIS-MAL-LEEN VAINIO
 KEKSI-NÖILLÄ
 VAPAA-KAUPAN ALALLA OPERA-PIZZA, KUTOS!
 KAI-VER-TAA MAA-RAYS
 ONKIA WAHL-ROOS
 KUULES!
 MAAS-TO-AUTO
 VAA-RIN VELI

AVARUUS-HAL-LITUS
 Br
 4. VINTA
 WILSK-MAN LÄHE-TETÄÄN
 MAT-KALLA
 MUR-JOTTAA PAJA
 BRUN
 EEPUS HISSI-FIRMA
 RAN-KAT
 USKON-NOL-LISIA
 SUKUUN SAATU

TARU-KUUN-GAS
 KO-VIN
 EDES-MENNYT HUK-KANEN
 KORIS-SEURA
 teos

↓ Rehn ↓ JOKI-VALAS

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A. Manninen

		1	7	2		
2			3			1
6	1				7	4
			6	2	5	
5						6
4	5				9	1
8			5			4
		7	8	4		

7		2				3
		6				1
4		9				8
			5	8	2	
8						7
	3	4	2			
8				6		3
1				2		
5				3		9

	6	4		7		
						2
		9	3			
5				3		7
			9	1		
8		5				4
				5	3	
		6				
			2	1	6	

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12		13	14
15	16	17	18	19
20	21	22	23	24

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

8		20	19	1	10	9	2	1	8	22	1	8			7	8	23	20		8				
14	14	3	20		10		8	5	5	8		16		24	20	19	13		2	16	8	7	8	
	16	10	7	10	3	8	18	2		24	8	8	7	10		3	13	17	3	10			20	
3	8	9	10	15	20		18	20	9	14		15	8	18	18	20	3			23	2	20	3	
14		8		21	20	19	10		8	18	10	11	10	8		24			9	13	15	3	6	
16	10	15	1	10		8		21	16	8	18	2	15		5	8	8	16	10		18		1	
1			12		16	8	22	8	20	18		2		2	23	8	3		6	1	19	10	18	4
1	8	10	9	8		8		9	2	3	3	2			14	16	8	1	1	8		15		15
10	18	3	8		8	16	12	2	15		2	15	3	2	3			9		1	20	17	13	
	5		21	2	16	10	8	15		10	15	12	20	16				15	20	15	13		4	
21	20	9	2		8		18	10	1	10		10	1	14	10	15	20	15		17	13	18	6	
	16		15	2	5	20	18		20	7	8	15	19		15			14	3	3	10		9	
19	3	8	15		10		10	17	16	8		3	8	22	22	20	18	10		15	13	4	3	
	8		8	24	8	23	8		8	16	9	8	19		2		20	3	3	13			3	

Yksi albumi ja kolme singleä Propagandaa

Jarkka Rissanen Tonal Box Trio: **The 20th century box**. Jarkko Kinnunen: **Ei elämä pääty**. Korroosio: **Heräsin Hervannasta**. Masa Mains: **Kuivatut kyynelät**. Propaganda Records.

Jyri Vasamaa

Jarkka Rissanen Tonal Box Trio:
The 20th century box.

Jarkka Rissanen, Jorma Välimäen ja **Jussi Kettusen** blues-levy erottuu muista alan yrittäjistä ainakin sillä, että basson tilalla on Jorma Välimäen soittama tuuba. Tuuba tuo heti hie- man humoristisemmän näkökulman muutoin niin vakavamieliseen bluesiin, ja olen varma, että elävänä keikalla tämä toimii todella hyvin. Rissanenellä on 40 vuoden kokemus muusikkona ja edelliset kolme levyä ovat sisältäneet instrumentaalimusiikkia. Tällä uutuudella Rissanen myös laulaa. Välillä mennään sovituksellises- sa ja tulkinnallisessa mielessä niin pitkälle, että esimerkiksi vanhaa Perkins klassikkoo *Matchbox* ei tunnista muusta kuin sanoista. En tarkoita täl-

lä mitään pahaa, sillä molemmat versiot kestävät hyvin kuuntelua. Tätä porukkaa uskallan suositella kuunneltavaksi keikalla.

Jarkko Kinnunen:
Ei elämä pääty.

Siilinjärveläinen **Jarkko Kinnunen** on jäänyt mieleeni erityisesti **Murskahumppa**-yhtyeen mainiosta *No Problemo* -levystä, joka sisälsi monta oivallista ja tarttuvaa kappaletta. Murskahumpan ohella mies on ollut keulakuvana iskelmäyhtye **Jaska & Torpedossa**. Huomio kiinnittyy tässä uutuudessa heti kappaleen miksauskeen. Aivan kuin kappale olisi miksatu saman tien äänitysten päälle liian nopeasti. Se on harmi, sillä tässä on sävellyksen ja sanoituksen puolesta yritetty tehdä selvästi radiohittia. Huonolla puhelimenkaiut-

timen toistolla YouTubesta miksaus tosin kuulostaa kyllä tasapainoiselta. Toivottavasti joskus vielä kuullaan sellaisia oivalluksia mitä olivat Murskahumpan mainiot *Onni, Mopoilija, Taivainen ja -ska*, tai *Vitun vanha Landola*.

Korroosio:
Heräsin Hervannasta.

Vanha ”uudenaallon-bändi” **Korroosio**, jonka jotkut vanhimmat lukijat saattavat muistaa pikkukihitistä *Hei, hei, hei (kuka rakastaa mua)*, on julkaissut uuden singlen *Heräsin Hervannasta*. Uutta materiaalia on työn alla ja tämä tuotos toimii maistiaisena siitä, mitä on tulossa. **Jeesus Caesar** on vaihtanut nimensä 80-luvun alun jälkeen **Joel Hallikaiseksi** ja laulaa taustalaulut mallikkaasti.

Masa Mains:
Kuivatut kyynelät.

Masa Mainsin *Kuivatut kyynelät* on tämän Propaganda-kierroksen hittipotentialisin single. Olen aiemminkin verrannut tätä orkesteria **Kirkaan**. Tässä on jotain samaa kuin Kirkan touhuilussa 80-luvun puolivälissä. Jonkinlaista tasapaino- luita hardrockin ja iskelmän välimaas- tassa. Kirkalla kävi tuuri, *Surun pyyhit silmistäni* -menestyksen myötä, ja toivotaan myös, että se hitti löytyy vielä Masallakin joku päivä. ■

Matelijat ja sammakot perhekuvassa

Antti Koli: **Suomen matelijat ja sammakkoeläimet**. Metsäkustannus.

Jukka Nissinen

Mistä käärmeen häntä alkaa? *Suomen matelijat ja sammakkoeläimet* -teos vastaa heti alussa tähän käärmettä luonnossa ihmettelijä askarruttaneeseen kysymykseen. Vastaus: kloaakin purkausaukosta eli suomeksi perssilmästä.

Rakentaja-lehden lukijoille en- tuudestaan tuttu **Antti Koli** on tehnyt merkittävän luonnonkulttuuriteon ja kirjoittanut helppolukuisen tietokir- jan suomalaisista matelijoista ja sam- makkoeläimistä. Maassamme on puolen tusinaa matelijaa eli kyy, kangaskäärme, vaskitsa, sisilisko ja uute- na tulokaslajina hietasisilisko. Laa- jemmin levinneitä sammakkoeläimi-

ta asustelee täällä saman verran: sam- makko, rupikonna, viitasammakko, vesilisko ja rupilisko sekä tuorein maahanmuuttaja ruokasammakko. Näiden lisäksi tavataan muutamia vierailevia sammakkotähtiä.

Kirjan parasta antia ovat valoku- vat. Eri-ikäisten herppien eli sam- makoiden ja matelijoiden tunnistami- nen helpottuu selkeiden kuvien ansiosta huomattavasti.

Kattavien lajiesittelyjen lisäksi teos tarjoaa perustiedot herppihar- rastuksen aloittamiseen. Kiikari on yllättävän hyvä tarkkailun apuväline aloittelevalle herppibongarille. Kyy- käärmeen kanssa voi joutua hanka- luuksiin ilman matelijaharrastusta- kin. Tähänkin vaivaan kirjassa on

hyvät ohjeet tilanteen rauhanomai- seen ratkaisuun.

Valitettavasti *Suomen matelijat ja sammakkoeläimet* ei ole täydellinen tietokirja. Muuten sujuvaa tekstiä raskauttavat paikoittain kirjoitus- virheet ja tekstin viimeistelemättö- myys. Tähän vaivaan olisi auttanut kustannustoimittajan jämerämpi työote.

Teokseen on pujahtanut myös di- nosaurusten joukkotuhoon liittyvä virhe. Lappajärven meteoriitti ei koostaan huolimatta aiheuttanut su- kupuuttoaaltoa 76 miljoonaa vuotta sitten. Todennäköinen syy on aste- roidin törmäys Jukataniin niemi- maalle 66 miljoonaa vuotta sitten.

Puutteistaan huolimatta *Suomen*

matelijat ja sammakkoeläimet -kirja on hyvä ja kansantajuinen esitys koti- maisten herppien elintavoista. ■

Hyvä: Valokuvat.

Huono: Kustannustoimittajan puute.

Pelkoa pitää käsitellä, sillä se on este henkilön rakentavalle toiminnalle.

Sari Koivukangas: **Malaki pelkää sotaa**. OK-kirja

Jyri Vasamaa

1970-LUVULLA oli tapana laittaa sa- tuihin ja lastenkirjoihin joku opetus. Tätä 1970- ja 1980-luvun taitteen henkeä on tässä **Sari Koivukan- kaan** esikoiskirjassa *Malaki pelkää sotaa*. Kirja sai alkunsa, kun Brasi- liassa asuva Koivukangas oli käy- mässä Suomessa ja televisiosta näy- tettiin kuvia Ukrainan sodasta. Mie- leen palasivat lapsuuden muistot kylmän sodan ajalta ja uutiskuvat USA:n presidentti Ronald Reaga- nista, hänen tähtiensota-suunnitel- mistaan ja atomipommista. Syntyi ajatus lastenkirjasta, jonka tarkoitus on auttaa lapsia käsittelemään pel- koa. Aihe on ehkä nyt vieläkin ajan- kohtaisempi, kun pommit paukku-

vat uutisissa lähes päivittäin.

Sao Paulossa psykososiotera- peutin tutkinnon suorittanut Koivu- kangas kertoi kirjan julkistamisti- lanteessa, että Brasiliassa hän oppi, että pelkoa voidaan käsitellä tehok- kaasti. Ulkoisen maailman tekijöitä voidaan peilata henkilön sisäiseen maailmaan, jolloin tämä voi tuntea itsensä paremmin ja tiedostaa niitä asioita, joita tavallisesti heijastaa ul- koiseen maailmaan. Malakin tari-

nassa apinaystävämme projisoi omaa väkivaltaisuuuttaan ulkoiseen sotaan ja rauhoittuu vasta, kun hän hyväksyy oman sisäisen sotansa havaitsemisen. Lapsia pitää kasvattaa ottamaan vastuuta maastaan ja maa- ilmastaan, jolloin heistä tulee yhteis- kunnallisen muutoksen vaikuttajia. Siksi pelkoa pitää käsitellä, sillä se on este henkilön rakentavalle toi- minnalle.

Kirjan loppuun on liitetty van- hemmille psykoanalyttikko **Claudia Pacheco** haastattelu. Pacheco kertoo haastattelussa ihmisten sisäis- estä sodankäynnistä. Sisäisestä so- dankäynnistä seuraa kodeissa käytä- vä sota, eli koti- tai perheväkivalta. Yhteiskunnassa sotaa käydään toi- mistoissa ja yrityksissä.

Työpaikoilla käytävä sota perus- tuu vainoharhaan ja projektioon, eli psykologiseen mekanismiin, jolla henkilö heijastaa omia sisäisiä tun- netilojaan ulkoiseen maailmaan. Syytämme muita omista vaikeusis- tamme. Siitä, ettemme kehity, ole onnellisia, emme kykene tekemään asioille mitään, emmekä edes ren- toutumaan. Emme havaitse, että ky- symykseen tulee ensin sisäinen sota – oma asenteemme vastustaa elä- mää. Me taistelemme omaa elämää vastaan. ■

Kiitämme: Kirja pistää ajattele- maan omaa käyttäytymistä.

Moittimme: Aikuiset lukevat nykyään liian vähän kirjoja lapsilleen.

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi sen määräämällä tavalla. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenenä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyysaikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehto kerryttävää viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 173 euroa kuukaudessa (2016).
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuuksia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyysaikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päiväraha-hakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.
- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pidetyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.
 - Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.
 - Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloehdon eikä palkanmääritykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan päiväkohtaisesti ansioturvan päiväraha-hakemuslomakkeella tai sähköisesti. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta.

eAsiointi kautta voit toimittaa myös liitteitä ansiopäiväraha-hakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta Hakemuslomakkeita saat liiton aluetoimistoista ja kassan nettisivuilta kohdasta ”Lomakkeet”. Jatkohakemuslomakkeita lähetetään maksuilmoituksen mukana.

- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellet ole saanut portaalkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikorotusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä verot selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
 - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyttävä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kaksi.
 - Normaalia neljän viikon rytmiiä noudatetaan silloinkin kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työjaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
 - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemuksen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
 - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
 - Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta sitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

**RAKENNUSALAN
TYÖTTÖMYYSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Hakemuksia voi jättää myös aluetoimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blivit arbetslös på TE-byrån som arbetssökande på det sätt som den bestämmer. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningsperiod på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1173 euro i månaden (2016).
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det framgår när anställningsförhållandet började och slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.
 - Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.
 - Du ska separat uppgive antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Dagpenning ansöks per dag på blanketten för ansökan om dagpenning eller elektroniskt. Du kan göra den första ansökan om dagpenning samt de

fortsatta ansökningarna elektroniskt genom vår eTjänst. Via eTjänsten kan du också skicka bilagor till din ansökan om inkomstdagpenning. Du kommer in på eTjänsten genom att logga in via hemsidorna www.rakennuskassa.fi eller Byggnads hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du får ansökningsblanketter på förbundets kretskontor och på kassans webbsidor under "Lomakkeet". Du får blanketter för fortsatt ansökan när vi skickar ut meddelandet om utbetalning.

- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppgive barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppgive eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarkinomster ska du bifoga en utredning över den senast fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
 - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig två fulla kalenderveckor.
 - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
 - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
 - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
 - Du ska fylla i alla punkter i ansökan noggrant, så att vi inte blir tvungna att returnera den för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

**BYGGNADSBANSCHENS
ARBETSLÖSHETSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

KUN TEET TÖITÄ YKSITYISELLE KOTITALOUKSILLE, KÄYTÄ UUTTA PALKKALASKURIA!

Rakennusliitto tarjoaa jäsenilleen Palkkaus.fi-palvelun kanssa palkkalaskurin, jolla voit helposti tehdä palkkalaskelman ja lähettää sen yksityiselle työnantajalle maksettavaksi.

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman itse työnantajalle maksettavaksi Palkkaus.fi-palvelun avulla. Palkkalaskuri ottaa huomioon myös TESin erät ja voit liittää laskelmaan myös kulut ja kilometrikorvaukset.

Palvelu on ilmainen työntekijälle, eikä palvelun käyttö sido tai velvoita mihinkään. Muutaman euron palvelumaksun maksaa työnantaja.

1.

Rekisteröidy
ilmaiseksi

Palkkaus.fi - palvelulla sinulle jää noin 30 % enemmän verrattuna laskutuspalveluihin tai oman yrityksen kautta tapahtuvaan laskutukseen.

2.

Lähetä laskelma
työnantajalle

Voit tehdä palkkalaskelman valmiiksi itse ja lähettää työnantajalle palvelun kautta. Palkka on helppo maksaa ja kaikki velvoitteet tulevat hoidetuiksi.

3.

Työnantajat
löytävät sinut

Markkinoi ja myy osaamistasi entistä näkyvämmiin Palkkaus-profiililla. Kotitalouksien on helppo löytää sinut!

REKISTERÖIDY JA KÄYTÄ ILMAISEKSI OSOITTEESSA:
WWW.PALKKAUS.FI

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuussa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: **ilmoitukset@rakennusliitto.fi**
 tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteytietosi!

TAPAHTUMAT

Keski-Suomen rakentajaveteraanit

Perinteinen kesätapahtuma ti 16.8. klo 10, Hirvasmäentie 113, Vehniä. Päivän ohjelma aloitetaan ruokailulla. Sen jälkeen leikkimielisiä kilpailuja. Sauna lämpiää, omat pyyhkeet mukaan. Makkaran paistoa ja lopuksi lähtökahvit. Tarjoilujen vuoksi ilmoittautumiset viimeistään ti 9.8., Kaarlo p. 050 542 7290 tai Raimo p. 040 768 8811.
Perinteinen risteily 29.–30.8. Tallinnaan. Paikkoja vielä vapaana!

Turun rakentajaveteraanit

Loppuvuoden kokoukset maantaisin klo 10, Turun aluetoimiston tilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Seuraavasti: 12.9., 10.10. 14.11., joulukuun kokouksen ajankohta vielä avoin. Kahvi- ja pullatarjoilu.

Os. 006, Torninosturinkuljettajat ja -asentajat

Yleinen kokous la 3.9. klo 12, Puistikulma, Talkootie 4, Vantaa. Käsitellään esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 029, Kuusankoski

Rantaongintakilpailut la 13.8. Korian Kallioniemessä. Ilmoittautumiset alkavat klo 9.30. Onginta-aika klo 10–12. Kilpailun jälkeen kahvit Puustellissa. Tervetuloa! Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Kuukausikokous ke 14.9. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–34, Seinäjoki. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 074, Valkeakoski

Hallituksen kokous ti 13.9. klo 19 Kerhomajalla. Käsitellään esille tulevat asiat sekä valmistellaan syyskokousta. Hallitus

Os. 079, Porvoo

Syysristeily 30.9.–1.10. Tallinnaan Baltic Queen-laivalla. Lähtö pe 30.9. klo 16.30 turistipysäkillä. Varausmaksu 30 €/hlö. Hintaan kuuluu kahden hengen hytti, päivällinen sekä aamiainen. Ilmoittautumiset viimeistään ma 5.9. p. 0400 936 248. Hallitus

091, Kuopio

Kesätapahtuma su 21.8. klo 13 Lomarinteellä, Kanavanranta 28, Kuopio. Ohjelma: musiikista vastaa

Duo Kookos, tarjolla rantakalakeittoa ja saunomismahdollisuus. Tervetuloa! Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Syksyn kalamatka 2.–4.9. tehdään Laakasaloon. Ilmoittautumiset Martti Sartesuo p. 0440 203 768, sarmat@kolumbus.fi.
Teatterimatka 22.–23.10. Turkuun. Bussi lähtee la 22.10. klo 14 Siltamäen ostarilta ja klo 14.30 Hyrylän uimahallilta. Lisätiedot ja ilmoittautumiset viimeistään pe 31.8., Matti Sartesuo p. 044 020 3768, sarmat@kolumbus.fi. Hallitus

Os. 244, Kurikka Heinäkuun lehdessä oli tapahtumapäivä väärin!

Onkipäivä la 13.8. klo 10.30 Jurvan Kivi- ja Levalammen tekojärvellä, Allastie 159, Jurva. Tarjolla makkaraa ja muita herkkuja. Toivotaan hyvää keliä ja kala-onnea. Tervetuloa! Hallitus

Os. 280, Helsingin betoniraudoittajat

Kuukausikokous pe 9.9. klo 16, Purpurinpolku 7–9, Kannelmäki, Helsinki. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 342, Jyväskylän kirvesmiehet

Syyskauden avajaiset tikkakisoineen to 25.8. klo 18 Ladunmajalla, Ronsuntaipaleentie 279, Jyväskylä. Tervetuloa! Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Kuukausikokous ma 12.9. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskipäivänkuja 4, Espoo. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 397, Hämeenlinnan putkimiehet ja -eristäjät

Kuukausikokous ti 16.8. klo 18, Raatihuoneenkatu 16, 2. krs, kokoustilat, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu.
Onkikilpailut la 20.8. Kokoontuminen klo 8 Hämeenlinnan rautatiesillan viereisellä nuotiopaikalla. Hallitus

Os. 507, Kaavi

Rantakala la 27.8. klo 15 Vilho Räsänen kesämökillä, Rasimäki, Mökkönen. Tervetuloa! Hallitus

Os. 579, Kouvolan putkimiehet ja -eristäjät

Rantaongintakilpailut la 3.9. klo 9–13 Pessankosken rantakallioilla Kuusankoskella. Sarjat: aikuiset ja nuoret. Hyvät palkinnot. Kaikki joukolla mukaan perinteiseen ulko-tapahtumaan onkimisen ja grillauksen merkeissä! Hallitus

Os. 603, Turun muurarit

Veteraanitapaamiset jatkuvat syyskuusta joka kuukauden toinen tiistai. Seuraava tapaaminen ti 13.9. klo 11, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Hallitus

ONNEA

80 vuotta

Ruippo Kalevi 26.8., Espoo. Os. 349, Matinkylä

Åman Reino Richard 6.8., Järvenpää. Os. 055, Järvenpää

KIITOS

Lämmin kiitos kaikille, jotka muistitte minua siirtyessäni eläkkeelle 31.7.2016. Kristiina Lankosaari

KUOLLEITA

Ranta Jorma Erkki

Osastomme pitkäaikainen jäsen Jorma Erkki Ranta kuoli 21.4.2016. Hän oli syntynyt 6.9.1929 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.12.1959. Muistoa kunnioittaen Os. 104 Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Siipo Eero Kustaa

Osastomme pitkäaikainen jäsen Eero Kustaa Siipo kuoli 24.6.2016. Hän oli syntynyt 29.8.1942 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.10.1969. Muistoa kunnioittaen Os. 559, Kannus

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSAOLEVAT SAARROT 22.6.2016:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oy
- Edinet Partner Oü
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Målning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- HQ Rakennus Oy
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talex & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- Kortek RE Oü
- KVD Systems Oü

- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Marsalis-Ehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Meticon Oy
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Sarikas Oü
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Slovac s.r.o
- Spectra Holding Oü
- SDD Company Oy
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Treeplex Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vaasan teollisuusmaalaus Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)
- Windrox Grupp AS

KURSSEJA JA KOULUTUSTA

RakSa Videotiim Keski-Suomi

Syyskauden 2016 ja kevätkauden 2017 kerhoillat torstaisin klo 17, Rakennusliiton Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Kerhoillan kesto noin 2–3 tuntia.

Syyskausi 2016: 1.9., 15.9., 29.9., 13.10., 27.10., 10.11., 24.11., 8.12.

Kevätkausi 2017: 12.1., 26.1., 9.2., 23.2., 9.3., 23.3., 6.4., 20.4., 11.5.

Videoinnista sekä kuvamateriaalin koostamisesta kiinnostuneet joukolla mukaan!

Tiedustelut: Orvo Hautakangas, p. 0400 546 759

RAKENNUSMITTAUKSEN PERUSKURSSI 15.-17.9.

Kurssilla tutustutaan piirustusten lukutaitoon, vaaitus-, laser- ja takymetrimittaukseen. Kurssi ei vaadi aikaisempaa mittausalan kokemusta.

Koulutuksen hinta:
105 € (sisältää koulutuksen, lounaan ja iltapäiväkahvin).

Majoituksen hinta:
60 € kahdelta yöltä 2 hh:ssa

Ilmoittautuminen:
1.9. mennessä kurssit@kio.fi
tai p. 09 276 2778

Lisätietoja koulutuksesta:
Jan Nordström p. 040 504 3061

TAPAHTUMAT

RAKENTAJAHAUKUT 2016

Aika: 2.–3.9.2016, kilpailupäivä la 3.9.

Paikka: Kilpailukeskus Markkulan leirikeskus Hamina

Osanottajat:

Rakennusliiton jäsenen omistama tai osaomistama hirttikoirarotuihin lukeutuva koira. Koiranohjaajan tulee olla Rakennusliiton jäsen. Osanotto-oikeus on rajoitettu 14 koiraan. Koirat valitaan lohkojaon mukaisesti, kolme koira kustakin lohkoista. Lohkojaon ulkopuolelta tulevat edellisen vuoden voittaja, sekä järjestäjien asettama kilpailija.

Valintakriteerit:

Valintakriteerinä käytetään ensisijaisesti koekaudelta 2015 saavutettuja HIRV-kokeen tuloksia. Tuloksista huomioidaan enintään kahden parhaan tuloksen keskiarvo.

Ilmoittautuminen:

Koiranomistaja ilmoittaa koiransa tiedot tuloksineen oman lohkon valitsijamiehelle viimeistään keskiviikkoon 24.8. mennessä.

Valitsijamiehet:

Itä: Pehkonen Mikko, Kuusivaarantie 251, 83880 Kajo, p. 0400 138 407

Etelä: Immonen Kalle, Sipulitie 1 L 21, 01350 Vantaa, p. 040 847 5740

Länsi: Pentinmäki Mikko, Riistavallintie 274, 60800 Ilmajoki, p. 040 547 0165

Pohjoinen: Pistemaa Risto, Nykäläntie 14, 91500 Muho., p. 0400 585 184

Osanottomaksu:

Osanottomaksu on 50 €. Maksu sisältää majoituksen kisakeskuksessa, illallisen perjantaina 2.9., aamiaisen, maastooväät ja lounaan lauantaina 3.9.

Tuomarit:

Kilpailun ylituomarina toimii Jukka Lindholm. Osanottaja tuo tullessaan ryhmätuomarikelpoisen tuomarin. Järjestäjä järjestää jokaiseen maastoon opastuomarin.

Tiedustelut:

Marko Niskanen, Rakennusliitto, p. 0400 749 859

Yrjö Ahola, Kannusjärven ja Kitulan metsästysyhdistys, p. 040 743 9593

Kilpailuun valituille koiranomistajille lähetetään erillinen vahvistuskirje, jossa on tarkemmat tiedot kilpailukeskuksesta, sekä muista tärkeistä asioista.

Palkinnot ja Kiertopalkinnot:

Kilpailussa menestyneille on tarjolla laadukkaat palkinnot. Edellisen vuoden 2015 kiertopalkintojen voittajia pyydetään palauttamaan palkinnot keskiviikkoon 31.8. mennessä osoitteella: Rakennusliiton Itä-Suomen aluetoimisto/ Marko Niskanen, Kirkkokatu 1, 70100 Kuopio.

Järjestäjät:

Rakennusliitto ja Kannusjärven ja Kitulan metsästysyhdistys

Rakennusliitto ry

Siltasaarenkatu 4,
PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-pe 8.30–15.15

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työehtoasiat 020 690 232
Palveluaika ma-pe klo 8.30–15.15

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Palveluaika ma-pe klo 8.30–12.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

Aluetoimistot

Toimistot avoinna:

avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma 8.30–12.00 ja 13.00–16.30 ja ti–pe 8.30–12.00 ja 13.00–15.15

Toimistojen yhteystiedot:

ETELÄINEN

UUDENMAAN ALUETOIMISTO

Siltasaarenkatu 4,
00530 Helsinki

Lahden toimisto,

Hämeenkatu 32
15140 Lahti

ITÄINEN

ITÄ-SUOMEN ALUETOIMISTO

Kirkkokatu 1,
70100 Kuopio

Joensuun toimisto,

Torikatu 30,
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto,

Vuorikatu 11 A 6,
50100 Mikkeli

KYMEN ALUETOIMISTO

Kouvolankatu 18,
45100 Kouvola

LOUNAIS-SUOMI

SATAKUNNAN ALUETOIMISTO

Liisankatu 18,
28100 Pori

TURUN ALUETOIMISTO

Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMI

HÄMEEN ALUETOIMISTO

Tampereen toimisto,
Sorinkatu 4,
33100 Tampere

Hämeenlinnan toimisto,

Birger Jaarlinkatu 18 B,
13100 Hämeenlinna

KESKI-SUOMEN

ALUETOIMISTO

Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä

POHJANMAAN

ALUETOIMISTO

Pitkäkatu 43
65100 Vaasa

POHJOINEN

KAINUUN ALUETOIMISTO

Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani

LAPIN ALUETOIMISTO

Kemin toimisto,

Keskuspuistokatu 50,
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto,

Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi

OULUN ALUETOIMISTO

Rautatienkatu 40
90120 Oulu

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarenkatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennuskassa.fi

Päivärahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-pe klo 8.30–12.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsioinnissa voit täyttää ansiopäiväraha-hakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsioinnissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojasi.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskellessa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinä Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset pankkitunnukset (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki tai Säästöpankki).

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplik eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki eller Säästöpankki).

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttanut) / Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPIKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÄRDLEDIG

OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÅRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNESVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)

PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)

RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134, 70101 Kuopio.

Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

Numero 23

Nelonen 23.10 perjantai 12.8.

Avioliitto kestää järjettömiä vastoinkäymisiä elokuvassa, jossa vaimo ostaa miehelleen syntymäpäivälahjaksi kirjan. Sen mukaan kaikki maailman tapahtumat liittyvät lukuun 23, mukaan lukien murha, josta mies alkaa syyttää itseään ajautuessaan samalla hulluuden partaalle. Katsojan raivon partaalle ajavan tieteisjännärin on ohjannut **Joel Schumacher**, jonka tekeleitä on myös sarjakuvaelokuva Batman & Robin. Vuorosanoja tavailee **Jim Carrey**.

Opas upeaan eroon

TV5 21.00 sunnuntai 21.8.

Draamakomediasarjassa sankarinainen käy läpi avioeroa ja taistelee tiensä takaisin Los Angelesin sinkkumarkkinoille. Abby on kahden lapsen äiti sekä menestynyt elämäntaito-oppaiden kirjoittaja, joten hänen myötäkäymisiinsä voi suhtautua myös lievän ivallisesti. Miesten kaatamisessa Abbya auttaa joukko naispuolisia ystäviä sekä juristeja. Pääosaa esittää **Lisa Edelstein**, ja aviomiehen rooliin on valittu kai vitseinä heppu nimeltä **Paul Adelstein**.

Teeveen menevää ohjelmistoa:

Billions

MTV3 23.30 tiistai 23.8.

Vanha kunnon **Paul Giamatti** näyttelee draamasarjassa New Yorkin yleistä syyttäjää, joka yrittää narauttaa upporikkaan rötösherran. Tätä tulkitsee **Damian Lewis**, joka muistetaan niin ikään vaikka mistä. Syyttäjän avioliitto on jatkuvassa kriisissä, koska hänen psykiatri-vaimonsa työskentelee rötösherran alaisena. Pervoihin seksileikkeihin pariskunnalla riittää kuitenkin aikaa. 12-osainen sarja onkin kerännyt niin paljon kehuja, että sitä on tilattu myös toinen kausi.

Shades of Blue

TV5 22.00 tiistai 16.8.

Lapsen isä on jo lempattu ja lavastettu murhaajaksi, kun **Jennifer Lopezin** tähdittämä ja tuottama poliisisarja niin sanotusti käynnistyy. Harlee Santos on siis paitsi yksinhuoltaja myös korruptoitunut etsivä NYPD Bluessa, jota rahoitetaan verojen ohella voiteluvaroin. FBI kiristää Santosin vasikakseen, ja hänen on petettävä biseksuaali esimiehensä ja isähahmonsä, jonka rakastaja (Santosin kollega) on ammuttu juuri kuoliaaksi. Juonellisesti tästä on hyvä jatkaa.

The Ones Below – alakertalaiset

Ensi-ilta pe 2.9.

Lontoolaisen pariskunnan avioliitto lähestyy kulminaatiopistettä, kun **Laura Birnin** näyttelemä seksikäs skandinaavi muuttaa jäykän pankkiirimiehensä kanssa alakerran naapuriin. Molempien kerrosten naiset ovat raskaina, mikä jyrkentää draaman kaarta, ja trilleriä onkin verrattu **Roman Polanskin** tuotantoon, jossa avioliitto päättyy usein umpikujaan. Tällä kerralla takaa-ajot eivät edes ala, koska kyseessä on teatteriohjaaja **David Farrin** ensimmäinen elokuva.

Lehdestä reväistä

Ei ole maailma paljon muuttunut

Kaikki ovat varmasti kullekin vanhemmilta sukulaisiltaan tarinoita siitä, miten ennen vanhaan Helsinkiin muuttaneilla opiskelijoilla ei ollut todellakaan varaa vuokrata omaa asuntoa, vaan he asuivat alivuokralaisena toisten ihmisten kodeissa. Heitä saattoivat koskea muun muassa kotiintuloajat, eivätkä nuoret naiset saaneet tuoda miehiä vuokrahuoneeseensa.

Maailma on *Helsingin Sanomien* mukaan (7.8.2016) muuttunut yllättävän vähän; vuokranantajat saattavat edelleen esittää mitä omituisimpia vaatimuksia vuokralaisilleen. Seksiä, kirjekaveruutta, irtisanomisaikojen rikkomuksia, ihmeellisiä jälkilaskuja ja jopa vuokranantajan yöllisiä käyntejä asunnossa. Siinäkin on pari syytä, miksi toivoisi vuokra-asuntoja rakennutettavan vielä hiukan ripeämpään tahtiin; jos vuokranantajat joutuvatkin kisaamaan vuokralaisista, voi asetelma kääntyä joskus toisin päin.

Sensuroitavaa tekstiä

Suurimmalta osalta työväkeä ovat lomat loppuneet ja työpaikoille rynnistää joukko raittiita, reippaita ja rahanahneita työläismuurahaisia. Akut ladattuina he suorastaan pursuavat ajatuksia, ideoita sekä uudistushalukkuutta. Raskainkaan työ ei lannista tarmoa säteilevää työläistä hänen puurtaessaan päämäärätietoisesti askarensa parissa. Esteet ovat hänen edessään vaan hidasteita ja voimakas usko tulevaisuuteen ajaa häntä yhä uskomattomampiin ja mielikuvituksellisiin suorituksiin.

Hyvä yritys.

Itse uskon, että iso osa töihin palaavista ovat väsyneitä. Kyllästyneitä nykyiseen työhönsä ja sen mahdollistamaan ostovoimaan. Turtuneita siihen, etteivät he voi vaikuttaa omaan työhönsä eivätkä sen kehittämiseen. Eivätkä varsinkaan sen jatkuvuuteen.

Vielä tämän voi sanoa ja jopa ladata nettiin. Mutta se tulee muuttamaan. Euroopan komissio yhdessä maailmanlaajuisten tietotekniikkayritysten kanssa teki sopimuksen juuri kesän kynnyksellä. Sopimuksen vihapuheen torjumiseksi. Se on mielestäni erittäin merkittävä päätös, vaikka se onkin julkisuudessa ohitettu olankohautuksella.

Päätöksen toimeenpanon ja siihen valjastetun valvontaorganisaation luomisen jälkeen sananvapaus on enää vain tihara paperilla. Sen jälkeen hyväksyttävät puheenaiheet ja mielipiteet päätetään erittäin pienessä piirissä. Samoin vihapuheen määritelmä. Ja se, joka siihen piiriin kuuluu, voi toteuttaa täysin omaa mielivaltaansa sananvapaudesta välittämättä.

Demokraattiseen yhteiskuntaan kuuluu erottamattomana osana sanan- ja mielipiteenvapaus. Nyt se ollaan kuoppaamassa ja vaihtamassa näennäiseen ja ylhäältäpäin ohjattuun vapauteen. Olen erittäin ihmeissäni, että tämä komission

sopimus ei ole aiheuttanut isompaa keskustelua Suomessa. Voisiko olla, että sensuuri on jo iskenyt?

Mielipiteitähän on monenlaisia ja hyvä niin. Esimerkiksi anarkistiset iskut, jotka ovat minun mielestäni tuomittavia, ovat toisen mielestä hyväksyttäviä. Joidenkin mielestä jopa suotavia. Ja vaikka toinen mielipiteistä sensuroitaisiinkin, se ei iskuja lopettaisi. Kun pikkulapsi oppii kirosan, typerintä on mennä kieltämään sen käyttö. Sen kovemmin se sitten alkaa kuulua.

Otetaan yksinkertainen esimerkki. Se sopii kaltaiselleni yksinkertaiselle miehelle. Pienessä sisäpiirissä päätetään, että Rakennusliiton kaikki näkemykset ja vaatimukset työhöihin ovat kukkua. Ja siten vihapuheen varjolla tuomittavaa. Julkisuuteen päästetään vain EK:n näkemykset laiskoista, ahneista ja työtä vieroksuvista pölynaamoista. Ja tätä sitten toistetaan kuukausitolkulla. Mitä tapahtuu? Ne, jotka eivät ole rakennustyömaata nähneet edes aidan takaa, alkavat uskoa lukemaansa. He alkavat ihmetellä, että kuinka nuokin kehtaa vielä liikkua kypärä päässä. Häpeäisivät kelvottomat. Keppiä vaan kaipaavat eikä toivettakaan porkkanasta. Ja kas kummaa. Hetken kuluttua aletaan sorvaamaan uutta KIKY-sopimusta rakennusalalle.

Uskokaa pois. Komission päätös on merkittävä. Vapaaseen demokratiaan kuuluu vapaus ennakkosensuurista. Sitä vapautta ei saa antaa pois vihapuheeseen vetoamalla. Jos kansalle suolletaan vain yhdenlaista informaatiota, on ihmisten mahdotonta muodostaa asioista erilaisia mielipiteitä. Kansalle käy kuin pikkutyölle, jolta vanha mummu kysyi ikää. Hetken mietittyään tyttö purskahti lohduttomaan itkuun ja sopersi, ”En mä tiedä, kun mulla on tumpu kädessä.”

Esa Ahonen

Kouluttautumalla

VERKOSTOITUMISTA VARMUUTTA VOIMAA

Syyskuu

- 5.- 6.9. Yhteismieskurssi, Turku
- 19.- 20.9. Yhteismieskurssi, Kuopio
- 19.- 21.9. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1, Kuopio
- 19.- 21.9. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 1, Kuopio
- 26.- 28.9. Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 1, Kirkkonummi
- 26.- 30.9. Työsuojeluvaltuutettujen jatkokurssi, osa 1, Kirkkonummi

Lokakuu

- 1.- 2.10. **Toimiva ammattiosasto**, Jyväskylä
- 3.- 4.10. Yhteismieskurssi, Helsinki
- 3.- 5.10. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1, Helsinki
- 3.- 5.10. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 1, Helsinki
- 10.- 11.10. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2, Kuopio
- 10.- 11.10. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 2, Kuopio
- 17.- 19.10. Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 2, Kirkkonummi
- 17.- 21.10. Työsuojeluvaltuutettujen jatkokurssi, osa 2, Kirkkonummi
- 31.10.- 1.11. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2, Helsinki
- 31.10.- 1.11. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 2, Helsinki

Marraskuu

- 7.- 9.11. Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 1, Kirkkonummi
- 14.- 16.11. **Työoikeuden peruskurssi**, Helsinki
- 21.- 22.11. Yhteismieskurssi, Seinäjoki
- 21.- 23.11. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1, Seinäjoki
- 21.- 23.11. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 1, Seinäjoki
- 28.- 29.11. Yhteismieskurssi, Lahti

Joulukuu

- 12.- 13.12. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2, Seinäjoki
- 12.- 13.12. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 2, Seinäjoki
- 12.- 14.12. Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 2, Kirkkonummi

Kurssista ei aiheudu kuluja yrityksen tai työmaan luottamustehtävässä toimivalle Rakennusliiton jäsenelle. Koulutus- sopimuksen mukaan työnantaja maksaa tehtäväkohtaisen koulutuksen ajalta täyden palkan. Lisäksi kurssin järjestäjä laskuttaa ruokarahan työnantajalta koulutus- sopimuksen mukaisesti. Rakennusliitto maksaa opetuksen, ruokailun ja tarvittaessa majoituksen. Matkakustannukset korvataan julkisen kulkuneuvon mukaan tai omalla autolla 0,25 €/km (enintään 300 km/suunta).

Toimita kurssihakemuksesi viimeistään 3 viikkoa ennen koulutus@rakennusliitto.fi tai Rakennusliitto/ kurssisihteeri, PL 307, 00531 Helsinki.

Pyydäthän työnantajaltasi allekirjoituksen lisäksi merkinnät niihin kurssihakemuksen kohtiin, jotka käsittelevät ansionmenetystä ja opintovapaata. Useampiosaisen kurssin eri osille riittää yksi hakemus, merkitse siihen kurssien ajankohdat.